

Jaarverslag 2015

Zoeken naar de nieuwe weg

Voorwoord

Zoals al min of meer voorspeld was, is 2015 een heel lastig jaar geworden. Door alle veranderingen binnen zorg en welzijn was het aan de ene kant voor de burger lastig om er aan te wennen maar ook om uit te vinden waar men nu moest zijn voor ondersteuning.

Voor organisaties was het lastig in de zin van: Hoe ga ik met minder mensen en middelen mijn werk zo goed mogelijk uitvoeren om de cliënt te ondersteunen en wat hoort er nu precies bij mijn taken.

Het voorliggende veld, het gebied waar welzijnsinstellingen zoals SWZ in opereren had al in 2014 voorspeld dat zij een enorme toename zouden gaan krijgen aan hulp- en ondersteuningvragen en dat is ook gebeurd. De toename is vooral terug te leiden naar het terugtrekken van specialistische zorg als het gaat om ondersteuning in het welzijn van deze mensen. Door de lagere indicaties moeten zij, de cliënten, terugvallen op eigen omgeving of het voorliggende veld.

De complexiteit van de hulp en ondersteuningsvragen is daarmee ook toegenomen. Al met al heeft het de nodige hoofdbrekens gekost om een en ander in goede banen te leiden. Er valt dan te denken aan speciale trainingen voor vrijwilligers gelet op de doelgroep toename, maar ook die van de professionals. Maar ook het leggen van nieuwe verbindingen tussen professionele organisaties waren en zijn aan de orde geweest. Het zoeken naar de juiste plek in de ondersteuningsketen is nog niet helemaal volbracht veelal omdat het gewoon lastig is.

Er heeft een enorme druk gelegen op SWZ als het gaat om de feitelijke uitvoering van de werkzaamheden en die is er nog steeds. Het resultaat daarvan is dat we soms eens nee moesten zeggen of mensen moesten teleurstellen.

In 2016 zal het niet anders zijn. Er zal steeds meer een beroep worden gedaan op het voorliggende veld met zijn vrijwilligers.

Maar we staan naar vermogen voor onze taken en zullen de burgers zo goed mogelijk ondersteunen.

Leshly Konings
directeur SWZ

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
2.	Bestuur & Organisatie	8
	2.1 Bestuur.....	8
	2.2 Personeel	8
	2.3 Stagiaires.....	8
3.	Samenwerking	10
	3.1 Algemeen	10
	3.2 Samenwerking resultaten.....	10
4.	Vrijwilligers (algemeen)	11
	4.1 Algemeen	11
	4.2 Ontwikkelingen.....	11
	4.2.1 Nieuwe vrijwilligers	11
	4.2.2 Tegenprestaties.....	13
	4.2.3 Cliënt of vrijwilliger	13
	4.2.4 Grenzen van vrijwilligerswerk	14
	4.3 Vrijwilligers ondersteunen en opleiding	15
	4.4 Eigen vrijwilligers	16
	4.5 Vrijwilligers Informatie Punt.....	18
	4.6 Cijfers	18
5.	De uitvoering	19
	5.1 De veranderingen na de transitie	19
	5.2 De lokale opdracht.....	21
	5.3 Huisbezoeken	22
	5.4 Diensten.....	23
6.	Thuisondersteuning kwetsbare doelgroepen	24
	6.1 Mantelzorgondersteuning	25
	6.1.1 Respijtzorg door Buddy of Maatjes trajecten.....	26
	6.1.2 Advies en informatie	26
	6.1.3 Dag van de mantelzorg	26
	6.1.4 Cijfers.....	27
	6.2 Buddy / Maatje	28
	6.2.1 Cijfers.....	29
	6.3 Thuishulp.....	29
	6.4 Administratieve ondersteuning	30
	6.4.1 Computerondersteuning	32
	6.4.2 Klus en tuindiensten	32
	6.4.3 Cijfers.....	32
7.	Vroegsignalering/preventie: Participatie en zelfredzaamheid	33
	7.1 Huiskamers	33

7.1.1	Huiskamers sfeerverslagen	35
7.2	Huiskamers Plus.....	39
7.3	Cijfers	40
7.4	Wandelclub o.a. als respijtzorg	41
7.4.1	Cijfers.....	41
7.5	Computercursus senioren "het PC –café'	42
7.5.1	Cijfers.....	42
7.6	MBVO	43
7.6.1	Cijfers.....	43
8.	Overig vrijwilligerswerk	44
8.1	Chauffeurs	44
8.1.1	Cijfers.....	44
8.2	Alzheimercafe / vrijwilligerscafe	44
10.	Samen voor Zundert	45
10.1	Kerstdiner	45
10.2	Kledingbank.....	46
10.2.1	Zundert	46
10.2.2	Het dilemma.....	46
10.2.3	Beginfase en opening.....	47
10.2.4	Opening.....	48
11.	Vluchtelingenwerk.....	49
11.1	Cijfers.....	50
12.	Stage.....	51
12.1	Cijfers.....	51
13.	Boodschappen Plus Bus (BPB).....	53
13.1	Cijfers.....	54
14.	Overlegvormen en overige samenwerking	55
14.1	Overleg.....	55
14.2	Samenwerkingen.....	55
15.	Sponsors	56

I. Inleiding

SWZ is een welzijninstelling in de gemeente Zundert die in het kader van de Wmo taken uitvoert namens de gemeente. Daarnaast heeft SWZ vele zelfstandige projecten zoals de BoodschappenPlusBus, Huiskamer Plus, Kerstdiner en sinds eind 2015 de kledingbank.

De projecten die SWZ uitvoert zijn geen losstaand iets maar vormen een geheel met alle andere taken die SWZ uitvoert. In de breedste zin ondersteunt SWZ de burgers van Zundert en in het bijzonder de kwetsbare.

Het afgelopen jaar, de uitvoering van de transitie, hebben we gemerkt hoe belangrijk en onmisbaar organisaties in het voorliggende veld zijn. Maar tegelijkertijd hebben we ook de spanningsvelden kunnen en mogen ontdekken.

SWZ zet dagelijks vele vrijwilligers in om de inwoners van Zundert te ondersteunen in collectieve of persoonlijke omgeving.

De werkzaamheden, de taken en de uitvoering zijn verderop in dit document beschreven.

Het mag wel duidelijk zijn dat er heel wat werk is verzet vooral door de vrijwilligers. Zonder hen was dit een onmogelijke taak geweest.

Ook in de toekomst zal de "taak" van de vrijwilliger onmisbaar zijn in het ondersteuningsproces van "kwetsbare"burgers.

Het wordt en is een belangrijke taak voor organisaties als SWZ om deze vrijwilligers zo goed mogelijk te ondersteunen, te begeleiden en op te leiden.

Het laatste wordt een speerpunt in de komende jaren. Het dynamisch ontwikkelen van een opleidingsplan is daar een onderdeel van.

2. Bestuur & Organisatie

2.1 Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit zes leden die het algemeen bestuur vormen. De voorzitter, secretaris en de penningmeester vormen het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur vergaderd vier maal per jaar het dagelijks bestuur tien keer per jaar.

Begin 2014 besloot mevrouw van Bedaf haar functie als bestuurslid neer te leggen door drukke privéomstandigheden. Er werd gedurende het jaar een aspirant-bestuurslid aangetrokken te weten: de heer van Dijck.

Bestuur

Dhr. Q.J. Disseldorp (Voorzitter)
Dhr. A.J. Melisse (Penningmeester)
Dhr. G.A.A.M. Kuypers (Vice-voorzitter)
Dhr. P.C. Jochems (lid)
Dhr. P. van de Linden (lid)
Dhr. S van Dijck (lid)
Dhr. H. Moelands (aspirant lid)

Het bestuur heeft via het directiestatuut de dagelijkse leiding gedelegeerd aan de directeur van de stichting.

2.2 Personeel

De stichting had in 2015 in totaal 7,0 personeelsleden waarvan 1 is ingeleend. Totale fte bedroeg 4,7.

De stichting kende in 2015 nagenoeg geen ziekteverzuim.

Diverse personeelsleden hebben in het kader van deskundigheidsbevordering trainingen, cursussen en seminars bezocht.

2.3 Stagiaires

Op basis van haar visie had SWZ in 2012 een bepaalde koers uitgezet met betrekking tot stagiaires. In het kort betrof het een werkwijze waar alle betrokken partijen een winsituatie konden hebben.

- ✓ Stagiaires: Een stageplek waar zij iets meer konden en mochten doen dan normaliter gebruikelijk is;
- ✓ Scholen: Een stagebedrijf zijn dat mee wil ontwikkelen in opleidingsprofielen en stagemogelijkheden;
- ✓ SWZ: Stagiaires zo begeleiden dat zij die ook werkzaamheden uitvoeren, en gebruik maken van het feit dat zij tevens nieuwe beroeps ideeën meebrengen.

Vooralsnog betreft het opleidingen op HBO en MBO niveau in Social Work en administratieve opleidingen.

SWZ heeft met Avans Hogeschool te Breda en Vitalis college te Breda daar goede afspraken over gemaakt. Het afgelopen jaar heeft dat geleid tot twee voltijd student HBO Social Work die een geheel jaar 32 uur per week hebben meegedraaid en twee MBO studenten die respectievelijk 32 en 24 uur per week meedraiden

De MBO student worden ingezet in de uitvoering van de zogenaamde sociaal culturele activiteiten, de HBO student binnen de brede taakstelling van SWZ.

3. Samenwerking

3.1 Algemeen

Door de transitie moesten organisaties heel wat aanpassingen in eigen organisatie maar zeker ook in de samenwerking doen. Soms kwam dit ten goede maar ook wel eens niet ten goede van de samenwerking.

Het zoeken naar de plek, de daarbij behorende werkzaamheden en samenwerking is nog steeds in volle gang.

Belangrijkste oorzaak is wel dat welzijn steeds dichterbij de uitvoering van zorg komt, omdat de zorg zich om welke reden dan ook uit bepaalde ondersteuning aan de burger terugtrekt.

3.2 Samenwerking resultaten

Kijkende naar de investeringen in het samenwerken heeft dat vele, soms niet zichtbare resultaten opgeleverd. Het belangrijkste is wel dat de operationele medewerkers elkaar kunnen vinden, in het kader van de dienstverlening aan de cliënt, zonder dat ze organisatiebelemmeringen ondervinden.

Tot die interactie behoren de meeste organisaties die in de gemeente Zundert werkzaam zijn. De meest actieve samenwerking is met Avoord, Surplus zorg, Thebe, CJG, Ggz, Amarant, Mee, huisartsen, schuldhulpverlening, fysiotherapeuten en de Gemeentelijke Sociale Dienst.

Naast deze intensieve samenwerking ten gunste van de cliënt heeft het zeker nog andere vormen van succesvolle samenwerking opgeleverd.

4. Vrijwilligers (algemeen)

4.1 Algemeen

De vrijwilligers van SWZ zijn het maatschappelijk kapitaal van de organisatie maar ook van de samenleving in Zundert. De taken die SWZ in het kader van vrijwilligerswerk uitvoerde zijn tweeledig te weten:

- ✓ Breed vrijwilligerswerk in de gemeente Zundert (VIP)
- ✓ Inzet van eigen vrijwilligers in projecten en thuissituaties.

Belangrijkste ontwikkeling is wel dat er steeds meer vrijwilligers nodig zijn voor persoonlijke ondersteuning in welke vorm dan ook in de thuissituaties.

Visie en uitvoering

SWZ hecht veel waarde aan het vrijwilligerswerk. In haar visie en werkzaamheden komt dit dan ook ten uitvoer. Vrijwilligers zijn het cement van de samenleving en het werken met vrijwilligers levert een aantal maatschappelijke voordelen op:

- ✓ Vrijwilligerswerk heeft een brugfunctie tussen cliënten en mensen in de samenleving. Deze brugfunctie bevordert contacten op een gezonde basis (vermaatschappelijking van de zorg).
- ✓ Vrijwilligerswerk kan een aanvulling zijn op professionele inzet en kan voorkomen dat bepaalde werkzaamheden onnodig worden geprofessionaliseerd.
- ✓ Door middel van het vrijwilligerswerk kan naast reguliere inzet extra service worden verleend aan cliënten en burgers.

Naast de bovengenoemde maatschappelijke voordelen zijn er natuurlijk ook voor de vrijwilliger persoonlijke voordelen te behalen. Te weten:

- ✓ Persoonlijke ontwikkeling/deskundigheidsbevordering
- ✓ Bredere sociale contacten
- ✓ Een goed gevoel hebben over het helpen van een ander.

De vrijwilligers vinden vooral motivatie in het feit dat zij iets voor een ander iets betekenen, iets goeds doen voor de samenleving. Het afgelopen jaar zijn er ook vrijwilligers bijgekomen die arbeidsongeschikt of werkloos zijn geworden en een nuttige dagbesteding zoeken. Door vrijwilligerswerk te doen onderhouden zij sociale contacten, behouden zij (enige) structuur en vergroten zij hun (levens-)ervaring. SWZ is erg blij dat deze groep ons ook weet te vinden. De diversiteit binnen de vrijwilligersgroep is hierdoor vergroot, omdat deze groep jonger is dan de grootste categorie vrijwilligers die SWZ heeft, veelal gepensioneerden van boven de 60 jaar.

4.2 Ontwikkelingen

De vrijwilligers van SWZ zetten zich op een steeds breder spectrum in voor de inwoners van Zundert. Zij merken dagelijks de gevolgen van de terugtrekkende overheid en de roep om meer zelfredzaamheid. En goed nieuws: zij geven gehoor aan deze oproep.

4.2.1 Nieuwe vrijwilligers

Allereerst heeft SWZ dit gemerkt door de toegenomen aanmeldingen van nieuwe vrijwilligers. In het intakegesprek waarin de SWZ professional en potentiële vrijwilliger kennismaken referen vele vrijwilligers zelfs letterlijk aan deze oproep. Zij voelen zich, hoe divers hun persoonlijke situatie ook is, geroepen een steentje bij te dragen aan de samenleving. Soms al met een heel specifieke doelgroep of rol in gedachten, in andere gevallen ligt de precieze invulling van het vrijwilligerswerk nog helemaal open. SWZ promoot het vrijwilligerswerk in brede zin maar grootschalige wervingsacties zijn recent niet nodig gebleken om

zich van de aanwas van nieuwe vrijwilligers te verzekeren. Gemeente Zundert mag zich dus gelukkig prijzen met zoveel welwillende burgers.

Zoals gezegd is de aanwas zeer divers. Enkele groepen kunnen hierin onderscheiden worden, al moeten we rekening houden met het feit dat dit leidt tot een versimpeling van de werkelijkheid. Mensen behoren tot meerdere groepen dan alleen dat label van nieuwkomer of werkzoekende kan doen vermoeden. Dit gezegd hebbende vinden we het toch van belang om enkele 'groepen' uit te lichten om ontwikkelingen te kunnen benoemen en duiden.

In 2015 hebben vele werkzoekenden zich gemeld als vrijwilliger. Een hele diverse groep. Een deel van hen heeft recent hun betaalde baan verloren. Velen van hen verwachten dat zij niet gemakkelijk een nieuwe baan kunnen vinden. Een ander deel is door psychische of lichamelijke problematiek tijdelijk niet werkzaam in een betaalde functie. Zij zien het vrijwilligerswerk, naast de positieve maatschappelijke effecten voor de kwetsbare doelgroepen, als kans om zich weer nadrukkelijker in het maatschappelijke leven te mengen. Door het vrijwilligerswerk kunnen zij, naar kans en vermogen, (weer) ervaren hoe het is om een daginvulling te hebben, hun eigenwaarde te versterken, voor een organisatie en met collega's te werken etc. Ondanks de persoonlijke problematiek zien we hier ook een enorme meerwaarde voor het vrijwilligerswerk omdat deze groep veel te bieden heeft als het gaat om kennis en ervaring, motivatie en leergierigheid.

Ook voor de Kledingbank hebben zich veel mensen beschikbaar gesteld uit de hierboven genoemde doelgroepen. In veel gevallen hadden zij nog een extra motivatie, namelijk hun betrokkenheid bij de doelgroepen van de Kledingbank. Een substantieel deel van de vrijwilligers leeft op of onder bijstandsniveau en weet hoe het is om moeilijk aan de primaire levensbehoeften komen.

Mevrouw Pietersen (71) kampt al enkele jaren met zware depressies en waanideeën. De precieze diagnose blijft lastig te vinden maar duidelijk is dat het leven van mevrouw Pietersen en dat van haar man hierdoor ingrijpend veranderd zijn. Het sociale leven is bijna tot stilstand gekomen omdat mevrouw Pietersen alleen bij hoge nood de deur uit durft. Andere activiteiten zijn er vrijwel niet, mevrouw is mede door de medicatie initiatiefloos. De 3 kinderen zijn de enige mensen die nog op bezoek komen.

In samenwerking met de Ggz is SWZ op zoek gegaan naar een maatje voor mevrouw Pietersen om weer voorzichtig een sociaal contact op te bouwen. Dat levert wel heel veel spanning op voor haar, maar toch wilde ze het proberen. Gelukkig is in vrij korte tijd een maatje gevonden die een hele goede klik met haar heeft. Zonder druk op te leggen stimuleert ze mevrouw Pietersen om haar horizon te verbreden. Na een aanpassing van de medicatie en met behulp van de vertrouwensband met haar maatje is ze nu voorzichtig weer naar buiten aan het gaan voor wandelingen. Een ontwikkeling die de Ggz niet had durven hopen omdat de situatie zo uitzichtloos leek. Voor ons een mooi voorbeeld van wat vrijwillige maatjes kunnen betekenen. Ook meneer Pietersen is zeer geholpen met het contact. Hij ziet zijn vrouw vooruit gaan en heeft zelf ook emotionele steun van het maatje omdat zij de situatie goed kent.

4.2.2 Tegenprestaties

SWZ merkt hierbij op dat het heel prettig is dat het Werkplein uitkeringsgerechtigde die zich bij SWZ melden tot op heden vooral verleid en stimuleert om vrijwilligerswerk te doen. Van een dwingend karakter in het kader van de tegenprestatie is tot op heden geen sprake geweest zover wij zien. SWZ wil aanbevelen deze koers vast te houden. Vrijwilligerswerk of mantelzorg verplichten zou tot ongewenste situaties kunnen leiden en tevens is SWZ niet bij machte om passend vrijwilligerswerk te vinden voor mensen die hier geen mogelijkheden of intrinsieke motivatie voor vinden.

4.2.3 Cliënt of vrijwilliger

In voorgaande jaren schreef SWZ al over de ontwikkeling dat veel hulpvragers (zeker van middelbare en jonge leeftijd) zelf ook graag actief wilde worden als vrijwilliger. Ondanks hun eigen hulpvraag kunnen ze op andere gebieden namelijk ook iets voor een ander betekenen. In 2015 hebben we dit verzoek ook vaak gehoord en hebben we steeds geprobeerd hier invulling aan te geven. We zien hier nog steeds grote meerwaarde in en merken op dat ook collega-instellingen hier zeer content mee zijn. De eerder genoemde positieve effecten voor de vrijwilliger zijn zeker van toepassing op vrijwilligers zie zelf ook vormen van hulp- of dienstverlening nodig hebben.

Zo hebben we veel aanbod gekregen van vrijwilligers met een allochtone achtergrond. Zij willen bijvoorbeeld nieuwe mensen leren kennen, hun taalvaardigheden verbeteren en een bijdrage leveren aan de maatschappij. Ook binnen de ggz doelgroep (mensen met psychische en psychiatrische problematiek) wenden veel mensen zich tot vrijwilligerswerk. Wij vermoeden dat dit ook deels te maken heeft met de bezuinigingen op de voorzieningen voor dagbesteding. Voor deze doelgroepen is het van belang een beschutte werkplek te vinden, die vooral gevonden wordt binnen groepsactiviteiten van SWZ zoals de huiskamers en de Kledingbank. Wederom lukt het in veel gevallen om een geschikte plek te vinden, maar we verwachten dat het voor komende jaren wel een grotere uitdaging gaat worden. Dit komt omdat de beschutte werkplekken redelijk gevuld zijn, deels omdat het aantal verzoeken steeds groter wordt nu dagbestedingactiviteiten verdwijnen of door hoge eigen bijdragen niet meer betaalbaar zijn.

Voor andere cliënten die vrijwilligerswerk willen doen is dit ondanks de beschutte werkplekken nog een brug te ver. Voor hen proberen we andere (dagbesteding)activiteiten te bedenken of hen door te verwijzen naar andere organisaties voor dagbesteding die een minder hoge bijdrage kennen (denk hierbij aan verenigingen, inlooppunten etc.)

Over het algemeen kunnen we toch stellen dat de scheidslijn tussen cliënt en vrijwilliger heel dun is bij SWZ en daar zijn we trots op. Ieder mens heeft kwaliteiten, schreven we al in ons vorige jaarverslag, en wanneer je die kwaliteiten aanspreekt kunnen er mooie dingen gebeuren.

4.2.4 Grenzen van vrijwilligerswerk

“Met de veranderingen en bezuinigingen in de zorg doet de overheid een steeds groter beroep op zorgvrijwilligers. Zo wordt bij een hulpvraag binnen de Wmo altijd gekeken of mantelzorgers of zorgvrijwilligers ondersteuning kunnen leveren. Daarnaast vraagt ook de formele zorg steeds meer vrijwilligers. De diensten die zij van hen vragen worden diverse en vaak ook complexer. Zo krijgen vrijwilligers te maken met cliënten met een zwaardere of meervoudige problematiek en moeten zij soms handelingen verrichten waarvoor zij niet zijn geschoold. De druk om hun eigen grenzen te verleggen wordt steeds groter” (Mezzo website, 2015)

In de verpleegtehuizen kan men zich deels vasthouden aan de lijst met voorbehouden handelingen die wettelijk gezien niet door vrijwilligers uitgevoerd mogen worden. Denk dan bijvoorbeeld aan het geven van injecties. Vrijwilligerswerk binnen het welzijnswerk valt echter in een grijs gebied. Niemand weet precies waar de grenzen liggen en per organisatie zijn er grote verschillen tussen wat een vrijwilliger wel en niet mag doen. In het onderzoek “Kunnen we dat (niet) aan vrijwilligers overlaten?” raadt Marianne van Bochove, onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam, aan om de grenzen van de verantwoordelijkheden niet strikt vast te leggen. Ze zegt hierover het volgende:

“ Vrijwilligers zoeken naar een vorm van voldoening, en daarvoor is bewegingsruimte en zelfstandigheid belangrijk. Wel benadrukt ze het belang van onderlinge afspraken, toegesneden op individuele vrijwilliger en taak.” Gesprekken met vrijwilligers en professionals bieden ook geen duidelijk scheidslijn. Ook dit komt in het eerder aangehaalde onderzoek naar voren. ‘Als groep (van mantelzorgers en vrijwilligers) kwamen we er niet uit. Mensen spreken elkaar, en zelfs zichzelf, tegen op dit onderwerp: ze willen duidelijkheid en tegelijkertijd vrijheid van handelen.’”

We mogen voorzichtig concluderen dat het laatste woord hier nog niet over gesproken is en dat juist gesprekken het beste antwoord zijn op de vraag “Waar ligt de grens?”. We zullen per situatie en per vrijwilliger moeten bekijken wat er mogelijk is en waar de grenzen liggen. En dat vraagt maatwerk, ruimte voor twijfel en een goede relatie tussen de verschillende betrokkenen (cliënt, vrijwilliger, mantelzorgers, andere hulpverleners). Tel hierbij op dat het meeste vrijwilligerswerk van SWZ zich afspeelt bij de zelfstandig wonende cliënt thuis. Buiten het directe zicht van SWZ. Speciale aandacht gaat dus ook uit naar een goed contact tussen de vrijwilliger en SWZ. Want de inhoud van het vrijwilligerswerk kan in korte tijd ingrijpend veranderen wanneer de situatie en daarmee de hulpvraag van de cliënt verandert. SWZ wordt hiermee uitgedaagd deze vraagstukken serieus te blijven nemen omdat kant en klare oplossingen of scheidslijnen geen soelaas bieden. Om hier vorm aan te geven heeft SWZ ,naast de acties in individuele situaties, in 2015 een cursus aan professionals en vrijwilligers aangeboden met als thema “Sterker en weerbaarder zijn in lastige situaties, bij kritiek en weerstand”.

In 2016 zal SWZ hier een vervolg aan geven en actief met het thema bezig blijven.

4.3 Vrijwilligers ondersteunen en opleiding

Het ondersteunen van vrijwilligers vraagt aandacht tijdens de gehele periode dat vrijwilligers aan de organisatie verbonden zijn. Het begint bij een kennismakingsgesprek waarbij de vrijwilliger de organisatie, werkwijze en de doelgroepen leert kennen. Ook is het van belang dat de organisatie de vrijwilliger leert kennen: zijn/haar motivatie, achtergrond, kennis, ervaring en begeleidingswensen.

In de volgende fase zoekt SWZ samen met de vrijwilliger naar een passende functie. Bij één op één contacten vindt altijd een kennismakingsgesprek plaats tussen de hulpvrager (en evt. diens mantelzorger of begeleider), de vrijwilliger en een professional van SWZ. Enkele dagen na de koppeling wordt de vrijwilliger gebeld en gevraagd naar zijn of haar bevindingen. Is deze positief en ziet de hulpvrager het contact ook zitten dan is er sprake van een match en kan de vrijwillige ondersteuning van start gaan.

Tijdens de uitvoering van het werk is SWZ altijd beschikbaar als back-up om vragen te beantwoorden en te steunen wanneer nodig. Hoe complexer het werk van de vrijwilliger, hoe meer begeleiding dit van ons vraagt. Vooral de afstemming met de formele zorg kost tijd.

Naast de acute vragen vinden de meeste vrijwilligers het ook belangrijk om met enige regelmaat een evaluatie/voortgangsgesprek te hebben. Hierin bespreken vrijwilliger en coördinator het huidige werk en welke vragen/problemen zich daar voordoen. Hierin komen ook vragen naar voren over gewenste themabijeenkomsten en cursussen.

In 2015 heeft SWZ gemerkt dat het een steeds grotere uitdaging wordt om vrijwilligers goed te ondersteunen. Het gaat dan vooral om de groepsbijeenkomsten en cursussen. Dit heeft te maken met de grotere groep vrijwilligers die ook steeds meer complexere en uiteenlopende taken hebben. De ondersteuning- en cursusvragen lopen door het veranderde werkveld steeds meer uiteen. Door het beperkte budget is SWZ genoodzaakt om de meeste cursussen met minimale uitgaven te realiseren. Vrijwel alle cursussen en bijeenkomsten worden dus ontworpen, georganiseerd en uitgevoerd door eigen mensen en kunnen niet bij derden worden ingekocht. Door de toenemende drukte en zelfs de invoering van de wachtlijst in september 2015 heeft het cursusaanbod voor vrijwilligers grotendeels geen doorgang kunnen vinden. Dit is een zorgelijke ontwikkeling omdat het vrijwilligerswerk juist onder druk staat en voldoende zorg en aandacht voor onze vrijwilligers onontbeerlijk is voor een goed functionerende vrijwilligersorganisatie.

SWZ hoopt in 2016 o.a. door gemeentelijke versterking voldoende tijd en financiële ruimte te creëren om de geplande cursussen te laten starten.

4.4 Eigen vrijwilligers

Op 31 december 2015 had SWZ ruim 192 operationele vrijwilligers.

De vrijwilligers van SWZ zijn mannen en vrouwen in diverse leeftijdscategorieën. Er zijn meerdere vrijwilligers die 2 of 3 maal per week een cliënt begeleiden.

De vrijwilligers voeren binnen de gemeente Zundert dagelijks allerlei taken en diensten uit. Het overgrote deel van de werkzaamheden worden uitgevoerd ten dienste van kwetsbare doelgroepen. Sommige vrijwilligers "werken" meerdere dagen per week in verschillende projecten. De vrijwilligers voeren binnen de gemeente Zundert dagelijks allerlei taken en diensten uit. Het overgrote deel van de werkzaamheden worden uitgevoerd ten dienste van kwetsbare doelgroepen. Sommige vrijwilligers "werken" meerdere dagen per week in verschillende projecten.

De grootste inzet van vrijwilligers en de daarbij behorende uren wordt uitgevoerd in de persoonlijke ondersteuning. Hier valt onder Mantelzorgondersteuning, Buddy en Maatjes. Deze diensten ondersteunen op allerlei wijze mensen langdurig in de thuissituatie.

De vrijwilligers van SWZ hebben in 2015 de mogelijkheid gehad om 3 inhoudelijke trainingen te volgen.

Globale indeling vrijwilligers*

- 98 Buddy/Maatje/Mantelzorg
- 14 Thuishulp (administratief/computer/taal)
- 20 Kledingbank
 - 7 Klusvrijwilligers
 - 9 Chauffeurs/ begeleider BoodschappenPlusBus
- 24 Huiskamers
 - 9 MBVO
 - 11 Vervoer/begeleiders

* N.B. totaal is hoger dan feitelijke aantal omdat meerdere vrijwilligers meerdere taken uitvoeren

Om de vrijwilligers te bedanken voor hun inzet is in de maand november een vrijwilligersavond gehouden waar vooral gezelligheid onder het genot van een lekker maaltijd centraal stond.

4.5 Vrijwilligers Informatie Punt

Bij het VIP kunnen mensen terecht die meer willen weten over vrijwilligerswerk in het algemeen en passende vrijwilligersfuncties. In een kennismakinggesprek wordt eerst onderzocht waar iemands kwaliteiten liggen en welke wensen zij hebben. Daarna wordt naar een passende vacature gezocht. We hebben binnen SWZ geen onderscheid gemaakt tussen mensen die zochten naar vrijwilligerswerk in algemene zin en vrijwilligers die specifiek bij SWZ aan de slag wilde gaan. Juist door in het gesprek alle mogelijkheden open te houden vinden mensen de best passende vrijwilligersfunctie. Het komt ook regelmatig voor dat mensen bij verschillende organisaties actief worden.

De mensen die bij het VIP komen zijn heel divers. Sommige weten heel goed wat ze willen, anderen stappen blanco naar binnen. Steeds meer mensen 'met een rugzakje' weten het vrijwilligerswerk te vinden. Bijvoorbeeld mensen met psychische problemen, een burn-out, een taalachterstand etc. We proberen voor al deze mensen een passende functie te vinden. Motivatie is het sleutelwoord. Als iemand graag wil, lukt het ondanks beperkingen vrijwel altijd iets te vinden.

In het kader van het VIP zijn 45 gesprekken gevoerd met mensen die vragen hadden over vrijwilligerswerk. Soms met specifieke vragen, bijvoorbeeld over de voorwaarden van vrijwilligerswerk in combinatie met een uitkering. Maar vanuit de meeste gesprekken kwamen voort uit de wens om zich te oriënteren op vrijwilligerswerk. We hebben geen onderscheid gemaakt in geïnteresseerden die specifiek op zoek waren naar vrijwilligerswerk binnen SWZ en mensen die in zich breed wilde oriënteren. Deze gesprekken hebben in het overgrote deel tot gevolg gehad dat mensen passend vrijwilligerswerk hebben gevonden binnen of buiten SWZ.

4.6 Cijfers

Het VIP heeft in 2015:

- 68 intake gesprekken gevoerd
- 41 mensen begeleid naar een functie binnen SWZ
- 27 mensen begeleid naar een functie binnen een andere vrijwilligersorganisatie

5. De uitvoering

5.1 De veranderingen na de transitie

Omdat veel mensen na de transitie te maken kregen met geen of lagere indiceringen moesten zij terugvallen op naasten of het voorliggende veld voor mogelijke ondersteuning van en door vrijwilligers. Zoals al eerder beschreven is de aanvraag enorm geweest en zal het zeker nog zo blijven. Ewn organisatie zoals SWZ moeten zich blijven inzetten om burgers te ondersteunen.

Immers: **Welzijn is meedoen**

Welzijnswerk activeert, stimuleert en faciliteert burgers tot maatschappelijke participatie. Feitelijk is welzijnsbeleid participatiebeleid, want welzijn is meedoen.

Het werk van SWZ bevordert daarom in brede zin participatie, hetgeen in missie en visie dan ook centraal staat. 'SWZ ondersteunt mensen bij het bevorderen van hun welzijn, door hen de gelegenheid te geven elkaar te ontmoeten, zich te ontspannen en ontwikkelen en door hen te activeren zich in te zetten voor de samenleving in hun wijk of dorp. Daarbij richt SWZ zich in principe op iedereen, maar in de praktijk gaat het toch vooral om groepen mensen die op achterstand dreigen te komen of vaak al aan de rand van de samenleving staan. Ook worden maatschappelijke problemen in het vizier gebracht en wordt samen met andere instellingen naar oplossingen gezocht.

Bij het eerste aspect spelen vrijwilligers, die meer of minder worden ondersteund door professionals, een grote rol, bij het tweede aspect gaat het vooral om het werk van professionals: het ontwikkelen van potenties, hanteerbaar maken van problemen, gestalte geven aan vernieuwing en het bevorderen van anders sociaal functioneren, met als kern altijd het stimuleren van maatschappelijke participatie. Van mensen, met mensen en door mensen.

Want welzijnswerk is mensenwerk.' Participatie is de rode draad in het werk van SWZ. Al onze projecten en activiteiten zijn hier dienstbaar aan.

Iedere samenleving moet het hebben van zijn sociale verbanden, zowel de formele als informele.

Mensen vinden over het algemeen zelf hun weg naar zulke netwerken. Ze worden lid van een vereniging, bezoeken het wijk- of dorps huis in hun buurt, zijn actief in een bewonersplatform, beweging of politieke partij. Niet iedereen neemt echter vanzelf deel aan zulke verbanden. Mensen beschikken soms niet over de sociale of taalvaardigheden, weten de wegen niet te bewandelen, raken geïsoleerd als gevolg van ziekte of het verlies van een partner, of beschikken gewoon over te weinig geld. Al dit soort redenen kunnen participatie in de samenleving in de weg staan.

Participatie en integratie 2015 - 2018

Uit het voorgaande overzicht blijkt dat SWZ eigenlijk in de totale breedte van het uitgevoerde werk zich ook richt op participatie en integratie van allochtonen, waarbij er zowel aandacht is voor toerusting als voor toenadering en toegankelijkheid.

De speerpunten inburgering en emancipatie van allochtonen, voorkomen van marginalisering van allochtonen komen het sterkst uit de verf. Het toegankelijk maken van voorzieningen, organisaties en instanties in Zundert lijkt iets minder uit de verf te komen. Het gericht werken aan sociale cohesie in de Zundertse samenleving zou echter beter kunnen.

SWZ zit op de goede weg. Gesteld kan zelfs worden dat doordat dit zo is, de Gemeente er niet voor kiest om prioriteit te geven aan de speerpunten inburgering en emancipatie en voorkomen van marginalisering, maar juist aan het bevorderen van toegankelijkheid en sociale cohesie. Zonder de activiteiten die de eerste twee speerpunten bevorderen te staken zal SWZ daarom sterker moeten gaan inzetten op toegankelijkheid en sociale cohesie.

Een ander punt waar de Gemeente belang aan hecht is het bevorderen van de samenhang in de keten. SWZ is al begonnen met het vergroten van de interne ketensamenhang.

SWZ heeft als 'speelveld' de beleidsterreinen participatie, integratie, armoedebestrijding, preventie en inburgering. Vrijwel alle uit te voeren activiteiten van SWZ vinden plaats op delen van dit speelveld. De beleidsterreinen, in mindere mate de inburgering, zijn rechtstreeks toe te wijzen aan één of meerdere prestatievelden van de WMO. Het containerbegrip 'participatie' is terug te vinden in alle prestatievelden. De Wmo kan dan ook de participatiewet worden genoemd. Integratie kan worden teruggevonden in de eerste twee prestatievelden, preventie in de prestatievelden twee en drie enzovoort enzovoorts.

Inclusie: meedoen in de samenleving!

- Mensen bestaan met andere mensen
- **Alle mensen hebben het recht om volledig en volwaardig deel uit te maken van hun samenleving: gezin, buurt, school, werk, woning, vrije tijd, religie**
- Geen 'wij' en 'zij'
- **Een "inclusieve samenleving"!**

5.2 De lokale opdracht

In het kader van de gemeentelijke opdracht bestaat het grootste gedeelte van de werkzaamheden van SWZ uit het ondersteunen van de kwetsbare doelgroepen en in het bijzonder de kwetsbare burgers binnen de samenleving van Zundert.

Bij SWZ gaan we uit van de vraag van de burger, daarom is in eerste aanleg iedere vraag welkom. In sommige gevallen past de vraag prima binnen de huidige dienstverlening. In andere gevallen is echter specifieke kennis of ervaring vereist, is de gevraagde zorg te intensief of vraagt het teveel begeleiding van onze medewerkers.

We merken dat de bereidheid van zowel medewerkers als vrijwilligers om een kwetsbare burger te ondersteunen groot is, ook wanneer het om complexe casussen gaat. Het kost in sommige gevallen veel inspanning om een juiste beoordeling te maken of de casus wel of niet door SWZ opgepakt moet worden.

Het grootste gedeelte van de professionele uren van SWZ zit in de uitvoering. De uitvoering bestaat o.a. uit:

- ✓ Huisbezoeken m.b.t. intake en vraagverheldering;
- ✓ Koppelingsgesprekken met vrijwilligers en cliënten;
- ✓ Het ondersteunen van eigen vrijwilligers breed;
- ✓ Deskundigheidsbevordering aan eigen vrijwilligers;
- ✓ Het ondersteunen van inwoners naar vrijwilligerswerk;
- ✓ Casusoverleg;
- ✓ Collegiaal in en extern overleg;
- ✓ Ondersteuning begeleiding huiskamers en zorgnetwerken;

5.3 Huisbezoeken

SWZ heeft het afgelopen jaar ruim 255 huisbezoeken afgelegd. Het initiatief van het huisbezoek lag in het grootste gedeelte bij anderen te weten: Cliënt, familie of naasten, zorgverleners, huisartsen of andere organisaties. Ook hulpverlenende instanties zoals politie en kerken verwezen cliënten aan ons door.

De intakegesprekken stonden in het kader van het in kaart brengen van de situatie samen met de cliënt om vanuit die positie te zoeken naar de oplossingen. In vele gevallen werden casussen ook gedeeltelijk weer overgedragen als het ging om zorg of andere hulp en dienstverlening welke buiten de competenties van SWZ lagen. In ieder geval werd de status teruggekoppeld aan de melder, met dien verstande dat bij professionals de casuïstiek besproken werd en burgers slechts de status teruggekoppeld kregen.

Door de laagdrempeligheid, geen stigmatiserende gevoelens bij de cliënt, was SWZ in staat om nog dieper in de situatie van cliënten door te dringen en waar nodig en meestal in overleg met de cliënt door te schakelen naar zorg en/of hulpverlening.

Afhankelijk van de situatie werd bij zorgproblematiek doorgeschakeld naar de instellingen die al zorg verleende aan de cliënt in andere gevallen naar de wijkzuster. Bij twijfel en of ernst werd in alle gevallen de huisarts geraadpleegd. Bij ernst werd de casus aan hen overdragen voor verdere afhandeling.

In gevallen waar het geen zorg betrof werden cliënten op weg geholpen met betrekking tot voorzieningen en de weg naar loket Elz, maatschappelijk werk, de gemeente of ander instellingen en organisaties.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit in ieder geval heeft gezorgd voor een snelle zorg of dienstverlening aan de cliënt en mogelijk heeft dat ervoor gezorgd dat het niet is geëscaleerd of tot hogere kosten heeft geleid.

SWZ blijft in de advisering aan de cliënt onafhankelijk, zij wijst de cliënt op de mogelijkheden maar de uiteindelijke keuze is aan de cliënt of diens familie of begeleiders.

Daar waar het uiteindelijk nodig was werd de dienstverlening van SWZ ingezet. Meestal waren dit trajecten van mantelzorgondersteuning, Buddy of Maatjes en in sommige gevallen de kortstondige thuishulp.

Vrijwel iedere vraag die bij SWZ binnen komt wordt in eerste plaats beantwoord door een huisbezoek van een medewerker. Het doel van dit eerste gesprek is om een goed beeld te krijgen van de hulpvraag, de persoon achter de vraag en de situatie en het netwerk daaromheen. Door iemand in zijn eigen omgeving op te zoeken kun je een vollediger beeld vormen dan tijdens een telefonische afspraak of een afspraak op kantoor. Wat voor woning is het? De non-verbale communicatie tijdens het gesprek etc.

De woning biedt daarnaast ook aanknopingspunten om het gesprek te verrijken: "Zijn dit uw kinderen hier op de foto?" of "Waarom staat uw bed in de woonkamer?" Mogelijk ontmoet je ook andere huisgenoten of een bezorgde buurvrouw die binnen stapt. Mensen voelen zich in het algemeen ook beter op hun gemak in hun eigen omgeving waardoor ze gemakkelijker en meer vertellen. Daarbij vindt de ondersteuning door vrijwilligers veelal plaats in de thuisomgeving van de hulpvrager. Bijzonderheden die we tijdens het eerste huisbezoek opmerken kunnen meegenomen worden in het zoeken naar een geschikte match.

De extra tijd die het huisbezoek medewerkers in eerste instantie kost, wordt later in het proces dubbel en dwars terugverdiend omdat je goed geïnformeerd aan de slag kunt met de beantwoording van de hulpvraag. In gesprek blijkt vaak dat de eerst gestelde vraag niet helemaal recht doet aan de situatie of het probleem wat daarachter speelt. Vraaggericht werken vraagt een investering in een goede verkenning van de situatie, voordat je daarin actie onderneemt. Het huisbezoek is wat ons betreft een zeer geschikte methodiek hiervoor.

5.4 Diensten

De daadwerkelijke dienstverlening aan de burger heeft SWZ voor de helderheid onderverdeeld in de volgende diensten

- ✓ Mantelzorgondersteuning;
- ✓ Buddy of maatjestrjecten;
- ✓ Thuishulp (o.a. administratieve ondersteuning en kleine klusjes);
- ✓ Training; (o.a. computercursus)
- ✓ Advies & Informatie;
- ✓ Vrijwilligers Informatie Punt (VIP);
- ✓ Maatschappelijke stage en stage in het algemeen.

6. Thuisondersteuning kwetsbare doelgroepen

In de vernieuwde Wmo staan participatie en zelfredzaamheid centraal. Daarmee wordt het beroep op zorg uit de eigen omgeving groter, de druk op mantelzorg neemt toe. Dit is dan ook het uitgelezen moment om de ondersteuning van mantelzorgers te verstevigen. Hoewel we mantelzorgondersteuning in dit jaarverslag als specifieke dienst omschrijven, hebben vrijwel alle diensten van SWZ een sterke relatie met dit onderwerp. Veranderingen binnen dit domein beïnvloeden feitelijk dus alle werkzaamheden van SWZ.

In 2013 nam SWZ al een toename waarvan het verzoek om mantelzorgondersteuning. In 2014 is dit nog verder toegenomen. De vragen kwamen van cliënten en mantelzorgers, maar zeker ook vanuit de professionele organisaties werd men zich bewust van de veranderingen die de transities van 2015 zouden betekenen. Velen wilden zich hier al op voorbereiden door meer ondersteuning te zoeken bij de informele zorg. Binnen de gemeente Zundert komt men dan al snel bij SWZ uit. De bestaande diensten werden hierdoor zwaarder belast. Gelukkig konden wij door de inzet van onze vrijwilligers in veel gevallen ondersteuning bieden.

Door de veranderingen binnen het sociale domein staan de vormen en voorwaarden van wat vrijwilligerswerk is, wel ter discussie. Zowel binnen de eigen organisatie (professionals en vrijwilligers) als daarbuiten met collega-instellingen worden deze vraagstukken vrijwel dagelijks besproken en afgewogen. SWZ is geen organisatie die overal een protocol voor heeft en dat willen we ook niet zijn. Dat heeft wel tot gevolg dat we nog volop bezig zijn te onderzoeken (door ervaring en overleg) waar de grenzen nu precies liggen. Dat kost tijd en fouten zijn ook niet te voorkomen. We moeten ons lerend opstellen, ervaren, in gesprek gaan en van onze fouten leren. Dat is de enige manier om te komen tot een andere invulling van het sociale domein.

6.1 Mantelzorgondersteuning

De directe ondersteuning aan mantelzorgers gaat gewoon door en vind vooral individueel plaats. Ondersteuning in groepen, bijvoorbeeld middels cursussen en lotgenotencontactgroepen, is in 2015 beperkt gebleven. Naast ondersteuning van het Alzheimercafé en andere markten en bijeenkomsten heeft SWZ zelf de Dag van de Mantelzorg aangeboden

De indirecte ondersteuning van mantelzorgers richt zich op het verbeteren van kwaliteit en afstemming binnen de dienstverlening aan mantelzorgers. Hiermee doelen we niet alleen op de dienstverlening van SWZ, maar op de gehele keten van zorg en welzijn binnen ons werkgebied.

Het Steunpunt Mantelzorg is er om mensen te helpen met informatie/advies, een luisterend oor te bieden en praktische hulp te verlenen. Met de ondersteuning van het Steunpunt Mantelzorg wordt overbelasting zoveel mogelijk voorkomen en komt de mantelzorg ook aan zichzelf toe.

SWZ heeft ook in 2015 ondersteuning verleend aan de inwoners van Zundert op het gebied van mantelzorg.

Deze dienstverlening bestaat grotendeels uit drie onderdelen te weten:

- ✓ Respijtzorg;
- ✓ Advies & informatie
- ✓ Ondersteuning.

Het ondersteunen van mantelzorgers is een niet zo makkelijke opdracht, omdat mantelzorgers niet op de voorgrond treden. Zij vinden de zorg die zij verlenen naast hun dagelijkse besommeringen eigenlijk heel gewoon. Pas als de bekende druppel de emmer doet overlopen vragen zij om hulp.

Kerntaken

Om haar doelen te bereiken heeft het steunpunt twee kerntaken: informeren en ondersteunen van de mantelzorgers.

Toenemende druk op mantelzorgers en vrijwilligers

Het kabinet beoogt een kanteling in de langdurige zorg: van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving. Dit plan doet een groot beroep op mantelzorgers en zorgvrijwilligers. Ook de overgang van begeleiding AWBZ naar de WMO in 2015 is een ingrijpende verandering. Daarnaast speelt de vergrijzing een rol.

Deze ontwikkelingen vereisen een goede ondersteuning van mantelzorgers. Het Steunpunt Mantelzorg ziet hiervoor de komende jaren verschillende kansen, met name door de indirecte ondersteuning uit te breiden. Hierbij spelen ook lokale ontwikkelingen een rol, zoals wijkgericht werken, het 'keukentafelgesprek' en de vraag naar respijtzorgvoorzieningen.

Individuele contacten

De individuele contacten met mantelzorgers verlopen veelal telefonisch of via e-mail.

De mantelzorgers kregen op deze manier informatie en advies, emotionele ondersteuning of praktische ondersteuning.

6.1.1 Respijtzorg door Buddy of Maatjes trajecten

Respijtzorg

Feitelijk is dit de fysieke vervanging van de mantelzorger. De hulpvrager wordt voor een bepaalde tijd gekoppeld aan een vaste vrijwilliger: de buddy of het maatje. Deze inzet kan afhankelijk van de situatie meerdere malen per week zijn. Door de inzet van respijtzorg krijgt de mantelzorger de mogelijkheid om de zorgtaak (tijdelijk) met een gerust hart over te dragen. Hierdoor krijgt de mantelzorger wat tijd voor zichzelf. Broodnodig, zeker voor mantelzorgers die hun naaste niet alleen kunnen laten. Er zijn diverse vormen van respijtzorg. Denk bijvoorbeeld aan dagopvang en logeerhuizen.

SWZ biedt respijtzorg aan huis. Dit kan verschillende vormen aannemen. In sommige gevallen is de respijt een soort oppasdienst. De vrijwilliger komt bijvoorbeeld 1 dagdeel per week wanneer de mantelzorger buitenshuis gaat sporten of vrienden bezoekt. Het is ook mogelijk dat de vrijwilliger een buddycontact aangaat met de hulpbehoevende en bijvoorbeeld samen een hobby buitenshuis uitoefenen terwijl de mantelzorger een middag het huis voor zichzelf heeft.

Iedereen die "er zelf voor kiest" om informele zorg te verlenen moet de mogelijkheid krijgen om zorg te bieden en tegelijkertijd maatschappelijk actief te blijven zonder overbelast te raken. Dat is waar wij ondersteuning bieden.

6.1.2 Advies en informatie

Tijdens huisbezoeken is aan mantelzorgers diverse informatie verstrekt over voorzieningen, mogelijkheden en eventuele zorgmogelijkheden. Ook kunnen meer algemene zaken aan bod komen zoals het belang of manieren te vinden ter ontspanning. Een aantal casussen zijn doorverwezen naar zorgcollega's.

6.1.3 Dag van de mantelzorg

Het thema van deze dag was "Laat je zien als mantelzorger!". Vele mantelzorgers hebben aangegeven dat zij de weg niet wisten naar instanties, niet gehoord werden of geen invloed hadden op de professionele ondersteuning. In de ochtend hebben we daarom een informatiemarkt gehouden waar loket Elz, Surplus, Avoord, MEE en de GGZ gericht informatie hebben kunnen geven over dit onderwerp en de overige vragen. Er heeft ook een workshop plaatsgevonden met als thema "Hoe houdt u het vol?" gegeven door Indigo.

Na een uitgebreide lunch waarin mantelzorgers veel met elkaar hebben gesproken, is het middagprogramma vooral ontspannend geweest. Muziekgroep Babi Liempa speelde bekende muziek in een eigen jasje. De deelnemers werd gevraagd om een pakkende zin of gedicht rondom mantelzorg op te schrijven, welke Babi Liempa verwerkte in een gezongen gedicht. Warme, ontroerende en ook komische uitspraken kwamen voorbij. Er werd zelfs een dasje gewaagd door verschillende aanwezigen. Wat ons betreft was het programma erg goed geslaagd en zijn mantelzorgers met nieuwe informatie en vooral vernieuwde energie en vrolijkheid weer naar huis gegaan.

De 94 deelnemers hebben een onvergetelijke dag gehad en daar ging het eigenlijk om.

De lokale kruisvereniging is de grote financiële sponsor van de Dag van de mantelzorg. Zonder hun bijdrage was het niet mogelijk om de dag deze vorm te geven.

We hopen in 2016 wederom een Dag van de Mantelzorg te kunnen organiseren.

6.1.4 Cijfers

In 2015 werd er de navolgende inzet gepleegd:

380 geregistreerde mantelzorgers

Dag van de mantelzorg

94 deelnemers

7 deelnemende organisaties

3 sponsoren

6.2 Buddy / Maatje

Naast de inzet van buddy's en maatjes in mantelzorgondersteuning worden zij ook ingezet bij mensen zonder langdurig ziektebeeld of beperkingen. Meestal zijn dit mensen die op de een of andere manier even een duwtje in de rug moeten hebben door allerlei oorzaken. De mensen die een maatje zoeken komen uit diverse doelgroepen: mantelzorgers, mensen met psychische of lichamelijke beperkingen of kwetsbaarheid, nieuwkomers/vluchtelingen, ouderen. De invulling van het maatjescontact verschilt per koppel. Het staat bijvoorbeeld in het teken van acceptatie van ziekte, het oefenen van de Nederlandse taal, samen een hobby uitoefenen of emotionele ondersteuning. Als de juiste match eenmaal gemaakt is biedt het maatjescontact een zeer waardevolle steun voor de hulpvrager. De ondersteuning is altijd langdurig en duurt minimaal 1 jaar.

De maatjescontacten zijn ontzettend waardevol voor de individuele cliënt en de Zundertse samenleving. Zij dragen bij aan het verlichten van grote en complexe uitdagingen en problemen zoals eenzaamheid, dementie, psychische problematiek, empowerment, mantelzorgondersteuning en inburgering. Het tot stand brengen en in stand houden van maatjeskoppelingen is echter altijd maatwerk en daardoor intensief. Zeker nu er steeds meer hulpvragen komen van cliënten met complexe en vaak meervoudige problematiek. Naast het vinden, koppelen en begeleiden van het maatje is dan regelmatig contact met mantelzorgers en professionals van andere instanties noodzakelijk om alles goed te laten verlopen.

De vraag naar maatjes bleef in 2015 onverminderd hoog. De doelgroepen waarvoor de meeste maatjes aangevraagd werden zijn: kwetsbare ouderen (alleenstaanden of bij echtparen in het kader van mantelzorgondersteuning), vluchtelingen, mensen met een verstandelijke beperking, mensen met psychische problematiek. De trend die in 2014 te zien was lijkt de nieuwe standaard te worden als gevolg van de wijzigingen in het sociale domein. We kunnen erop rekenen dat de aanvragen in 2016 en daarna niet meer zullen verminderen.

6.2.1 Cijfers

In 2015 werd er de navolgende inzet gepleegd:

Ruim 11000 manuren aan buddy en maatjestrjecten inclusief mantelzorg

6.3 Thuishulp

Deze tak van dienst wordt ingezet als hulpbehoevende inwoners een kortstondige hulpvraag hebben. Te denken valt aan een klein klusje in of rondom het huis, computerondersteuning of andere soorten van ondersteuning. Deze diensten functioneren goed. De computercursussen blijven goed gevuld en de vrijwilligersclub werd onlangs in het zonnetje gezet door de Rabobank middels de donaties van nieuwe laptops.

Het werkveld van de administratieve ondersteuners vraagt meer aandacht. Deze groep vrijwilligers, van oorsprong de ouderenadviseurs, hebben ook in 2015 heel wat casussen uitgevoerd die feitelijk niet tot hun taakgebied hoorden maar meer binnen de preventieve en repressieve taken behoren van budgetcoaches.

Ook in 2015 is deze dienstverlening weer veelvuldig aangevraagd. SWZ is kritischer geworden in het aannemen van deze casussen. Bij problematische schulden wordt de casus altijd over gedragen aan schuldhulpverlening. Wel moet opgemerkt worden dat de werkdruk bij schuldhulpverlening nog altijd dermate hoog is dat SWZ de casus soms deels moet oppakken ter voorkoming van ernstigere problemen (lees: hogere schulden, afsluitingen en gedwongen verhuizingen). Het gaat dan vooral om: het ordenen van de administratie, (telefoon)gesprekken met instanties, praktische en emotionele ondersteuning van de cliënt. Het maken van betaalafspraken met schuldeisers of het inzetten van een schuldsaneringstraject blijft dan wel bij schuldhulpverlening.

6.4 Administratieve ondersteuning

Zoals al gezegd, dit waren van oorsprong de ouderenadviseurs die senioren op weg hielpen met van alles. Van lieverlee is daar steeds meer werk bij gekomen. Vanuit de sociale raadslieden werden casussen aangeboden, gemeentelijke afdelingen vroegen om ondersteuning voor vluchtelingen, asielzoekers en allochtonen. Het meeste gaat over het op orde brengen van administratie, zorgen dat men zicht heeft op zijn/haar eigen financiële positie en blijft houden.

Dit zijn vaak complexe en langdurige dienstverleningen, zeker ook omdat het om preventie en leren gaat.

Om dit doel te behalen levert SWZ de volgende resultaten:

- ✓ Geïnformeerde en of geadviseerde inwoners;
- ✓ Inwoners die de weg kennen binnen regelgeving en maatschappelijke instellingen
- ✓ Voldoende vrijwilligers
- ✓ Overzicht van wensen en behoeften bij de doelgroep
- ✓ Publicaties in krant en en verspreid foldermateriaal
- ✓ Vereenvoudigd aanbod van informatie en advies

Korte karakteristiek

SWZ richt zich binnen deze dienst vooral op advies en informatie. SWZ doet dit zowel passief als actief. Met actief bedoelen we het actief benaderen van burgers via voorlichtingscampagnes en huisbezoeken. Passief houdt in dat de informatie geleverd wordt als de inwoner daar om vraagt.

Een steunpunt is een laagdrempelige voorziening voor iedereen in de gemeente. Op dit moment heeft SWZ dat niet, maar dat is snel op te zetten. Eisen die aan vrijwilligers worden gesteld in deze dienst zijn hoog. Vrijwilligers moeten goed zijn opgeleid, zelfstandig kunnen werken en over sociale vaardigheden beschikken. Daarbij is de rol van de beroepskracht van belang.

Samenwerking, intern en extern

SWZ is niet de enige instelling die zich bezig houdt met advies en informatie. SWZ werkt nauw samen met andere instellingen die op allerlei niveaus werkzaam zijn binnen de Gemeente.

I. Dienstenaanbod

Voor advies en informatie biedt SWZ de volgende mogelijkheden:

- ✓ Activerende begeleiding
- ✓ Informatie, advies en cliëntondersteuning
- ✓ Maatschappelijk makelen
- ✓ Ontmoeting, ontspanning, ontplooiing
- ✓ Sociale interactie en belangenbehartiging
- ✓ Vrijwilligersondersteuning

2. Activiteiten:

Het geven van informatie en adviezen biedt SWZ de volgende mogelijkheden:

- ✓ Informatie over diverse voorzieningen en over wet- en regelgeving en procedures op het gebied van wonen, welzijn en zorg;
- ✓ Geeft ondersteuning bij het aanvragen en invullen van formulieren op het gebied van wonen, welzijn en zorg;
- ✓ Draagt zorg voor een juiste doorverwijzing;
- ✓ Benadert cliënten en legt huisbezoeken af;
- ✓ Is aanwezig bij grote activiteiten in Zundert
- ✓ Helpt cliënt bij het begrijpen van de taal inzake documenten;
- ✓ Helpt bij het invullen van formulieren;
- ✓ Biedt ondersteuning bij het ordenen van de administratie;

Het ondersteunen van vrijwilligers (werving, begeleiding en scholing)

- ✓ Draagt zorg voor voldoende vrijwilligers, actieve werving
- ✓ Begeleidt vrijwilligers
- ✓ Draagt zorg voor deskundigheidsbevordering
- ✓ Legt contacten met nieuwe vrijwilligers

Inspelen op nieuwe doelgroepen.

- ✓ Volgt maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het eigen werk
- ✓ Brengt signalen en behoeften in beeld van nieuwe ontwikkelingen (doelgroepen)
- ✓ Organiseert informatiebijeenkomsten voor nieuwe doelgroepen
- ✓ Werft nieuwe vrijwilligers uit deze doelgroepen
- ✓ Legt contacten met nieuwe doelgroepen

Ondersteuning cliënten

- ✓ Beoordeelt welke instantie de gevraagde hulp het beste kan bieden en verwijst door
- ✓ Maakt afspraken met betrokken partijen: partner, familie of hulpverleningsinstanties
- ✓ Maakt afspraken met cliënt over begeleidingstraject
- ✓ Houdt rapportage en registratie bij van de cliënt

Afgeleide activiteiten

- ✓ Neemt deel aan verschillende overlegvormen zowel extern als intern
- ✓ Neemt deel op verzoek aan projecten

6.4.1 Computerondersteuning

Deze dienst richt zich vooral op ouderen en ondersteunt hen bij computergebruik. In de meeste gevallen gaat het om uitleg op en via de digitale snelweg. In een enkel geval moet een virus worden verwijderd of de computer opnieuw worden geïnstalleerd. Voor deze dienstverlening wordt een kleine bijdrage gevraagd en draait nagenoeg kostendekkend. Uit de cijfers blijkt dat ook op deze dienst wederom een groter beroep wordt gedaan dan in de vorige jaren.

6.4.2 Klus en tuindiensten

De klus en tuindienst wordt ook grotendeels ingezet bij ouderen die een klein klusje hebben en dit niet zelf kunnen uitvoeren. Incidenteel wordt het ook ingezet bij anderen. Het gaat om kleine simpele handelingen en niet voor verbouwingen of renovatie. Net als bij de computerondersteuning wordt een kleine bijdrage gevraagd en ook deze dienst draait nagenoeg kostendekkend.

6.4.3 Cijfers

In 2015 werd er de navolgende inzet gepleegd:

1900 manuren aan inzet

7. Vroegsignalering/preventie: Participatie en zelfredzaamheid

In een samenleving zijn altijd mensen die om welke reden dan ook niet meedoen, willen doen of kunnen meedoen aan die samenleving. Vroegtijdig signaleren van problemen en het stimuleren van een gezonde leefstijl door welzijns- en zorgverleners kan gezondheidsproblemen voorkomen. Mensen maken dan minder gebruik van hulp en zorg. Maar hoe bereik je mensen die risico lopen als gevolg van hun leefstijl en leefomstandigheden?

De focus van welzijns- en zorgverleners moet liggen op gedrag en gezondheid en niet meer op ziekte en zorg. Dus benadruk het positieve, wat kun je veranderen in je gedrag waardoor je minder gezondheidsklachten hebt? Bevorder het gezonde leven!

Eigen verantwoordelijkheid

Dit vraagt veel meer dan nu van de eigen verantwoordelijkheid voor de gezondheid. De burger is in deze aanpak niet meer een passieve consument van zorg. Hij is een actieve burger op zoek naar gezondheid en naar kansen om mee te doen in de samenleving. De welzijns- of zorgprofessional kan hem daarbij helpen.

SWZ heeft binnen de gemeente Zundert een aantal diensten en activiteiten die kunnen bijdragen aan dat bewustwordingsproces. En op de achtergrond is tevens dan het signalerende en ondersteunende van zorg en welzijnsprofessionals.

7.1 Huiskamers

Huiskamers binnen de gemeente Zundert zijn een gevolg van het project huiskamer Achtmaal welke via de IDOP was opgezet. Met de ervaringsgegevens vanuit dit project heeft SWZ samen met netwerkpartners in 2012 de eerste aanzet gemaakt voor vervolgttrajecten. In 2014 werd dit verder uitgebreid en thans zijn er 5 huiskamers operationeel. Een van de huiskamers is een zogenaamde huiskamer Plus, waar mensen met een lichte beperking en zonder indicatie naar toe kunnen.

Alle nieuwe huiskamers hebben een eigen identiteit, maar dienen wel te voldoen aan een aantal grondbeginselen: Laagdrempelig, vraaggericht, kostendekkend, gedragen en uitgevoerd door vrijwilligers, participatie bevorderend en er moet een (zorg)netwerk om heen kunnen worden gevormd. Naast gezelligheid dient ook mogelijke zorg en informatieverstrekking aan de orde te komen. Kostprijs voor deelnemers van alle huiskamers is vastgesteld op €15,00 per keer.

Surplus, Avoord, Amarant, Thebe en de dorpshuisbesturen zijn in de nieuwe werkwijze de facilitaire en zorgondersteunende organisaties.

Zij innen, beheren en bewaken de geldstroom of leveren zorgondersteuning op aanvraag. SWZ heeft en neemt de projectleidersrol op zich. Met de organisaties is besproken dat er verschillende initiatieven zijn en men staat daar open voor.

Door de huiskamers hebben een grote groep (kwetsbare) inwoners van de gemeente wekelijks een plek waar zij naar toe kunnen voor gezelligheid, vriendschap, ontspanning en een maaltijd.

Het maatschappelijk effect van benoemde activiteiten is participatie, integratie en bestrijding van eenzaamheid. Bijkomstig effect is dat welzijn snel met zorg kan schakelen door de samenwerking indien dit nodig is, en er is ruimte voor noodzakelijke informatieverstrekking aan deze doelgroep.

Contacten/overleg contactpersonen deelnemers

Dit jaar is meer geïnvesteerd in het verzamelen van de contactgegevens van mantelzorgers /contactpersonen en het onderhouden van deze contacten.

Dit is een meerwaarde omdat er structureel contact is met bijvoorbeeld de familie.

Er is contact geweest over het welzijn van deelnemers van de huiskamer met de achterban.

In alle gevallen lijkt dit gewaardeerd te worden/zijn door zowel de deelnemers als de contactpersonen en het heeft geleid tot een intensievere begeleiding en bredere ondersteuning. Denk hierbij aan het voorzien van informatie, contacten leggen tussen cliënt en bijvoorbeeld thuiszorg, huisarts, dementieconsulent, woningcorporatie waardoor gericht hulp is ingezet. Ook heeft het in meerdere gevallen geleid tot de inzet van vrijwilligers/activiteiten buiten de huiskamer om. Meer dan eens is er contact onderhouden met als doel ondersteunend/een luisterend oor te zijn aan de mantelzorger en mee te denken over de situatie.

Familiedag

Op verschillende locaties is er samen met de vrijwilligers en deelnemers voor gekozen om een familiedag/koffieochtend te houden waarbij de contactpersonen en overige familieleden en kennissen de mogelijkheid werd geboden om te komen kijken wat de huiskamer inhoudt. Hier is de door de organiserende partijen uitleg gegeven over het project, konden er vragen worden gesteld en kon er kennis worden gemaakt met de overige deelnemers en vrijwilligers waarmee vader/moeder/opa/oma of buurvrouw etc wekelijks contact hebben.

Uitwisseling huiskamer

Om de deelnemers een beeld te geven over hoe het er in andere huiskamers aan toe gaat is er gekozen om een uitwisseling te laten plaatsvinden. Deelnemers van de ene huiskamer schoven een dag aan bij een andere huiskamer om ideeën op te doen.

Korte lijnen met huisartsen/zorg

Er zijn hele korte lijnen met huisartsen en zorgverleners in het kader van preventie en voorkoming van crisishulp/zorg.

7.1.1 Huiskamers sfeerverslagen

Nonnekeshof

Nonnekeshof is een zeer stabiele huiskamer geweest in 2015. De groep dames die daar deelneemt bestond voor het grootste gedeelte ook al in 2014 en dit is een hechte groep vriendinnen geworden naar eigen zeggen van de dames. Ze zoeken elkaar ook buiten de huiskamer op en zijn ontzettend betrokken bij elkaars leven, ze zijn zeer begaan met elkaar.

De meeste dames zijn lichamelijk en/of geestelijk wel wat achteruit gegaan maar houden hierin zoveel rekening met elkaar dat dit geen bezwaar oplevert voor deelname aan deze huiskamer. Het scheelt natuurlijk ook dat het geleidelijk aan gaat en eigenlijk geldt dit voor iedere deelneemster die er nu zit waardoor er veel wederzijds begrip is. Ook wanneer er in de privé situatie problemen voor doen vinden de dames een luisterend oor bij elkaar wat hen veel steun biedt. Je merkt dat bijna ieder onderwerp besproken kan worden, dit doordat er een hechte vertrouwensband is opgebouwd. Dit maakt de groep en dus ook de huiskamer erg sterk. Je zou denken dat dit voor nieuwe deelnemers problemen op kan leveren als het gaat om een plekje vinden in de groep maar niets is minder waar.

Bij deze huiskamer hebben de deelnemers voornamelijk behoefte aan regelmaat. Uiteraard vind er ook regelmatig een uitje plaats, alles bij deze huiskamer wordt gepland naar wens van de deelnemers.

Je merkt bij deze huiskamer dat er vanuit de deelnemers veel vertrouwen is in de begeleiders, zowel de vrijwilligers als de begeleiding vanuit SWZ. Er is vanaf het begin best veel geïnvesteerd in deze huiskamer omdat dit ook de vraag was vanuit de deelnemers en vrijwilligers.

Regelmatig wordt aangegeven dat iemand behoefte heeft aan een privé gesprek thuis, dit is jammer genoeg vaak niet mogelijk in verband met het beperkt aantal uren.

Voor verschillende mensen geprobeerd om gesprekken op te zetten met de POH of maatschappelijk werk maar omdat dit vaak mensen zijn die ze niet zo goed kennen wordt dit niet altijd als meerwaarde ervaren en ook is het vaak tijdelijk waarna mensen toch weer in een gat vallen.

De contacten met de contactpersonen verlopen goed.

Wemhout

Dit is een zeer gezellige en actieve huiskamer die bestaat uit zowel mannen als vrouwen. De huiskamer is in 2015 gegroeid en er zijn best wat deelnemers bijgekomen en afgevallen. Dit heeft echter elke keer niet veel invloed gehad op de groep, nieuwe deelnemers worden makkelijk geaccepteerd. Ze hebben een ontzettend gezellige dag met elkaar en sommige hebben privé wel contact maar dit lijken meer contacten te zijn die al bestonden. Ook werd ervaren dat wanneer een bepaalde deelnemer iets ingrijpends mee maakt het niet altijd makkelijk verteld kan worden in de huiskamer. Dit is ook aangegeven door de vrijwilligers die het moeilijk vinden dit te corrigeren of te sturen, dit voornamelijk omdat iedereen elkaar ook kent buiten de huiskamer en sommige deelnemers een bepaalde voortrekkersrol hebben in het dorp en zo ook in de huiskamer. Dit probleem is ook geuit door enkele deelnemers en ook heeft een mantelzorgers dit nog bij ons aangegeven. Hier zou een taak liggen voor de professional maar door de beperkte begeleiding kan hier niet of anders veel te beperkt op ingestoken worden. Het zou de groep wel sterker kunnen maken door de extra steun die de mensen zouden ervaren.

Bij deze huiskamers is een hele leuke grote groep vrijwilligers actief. Zij bereiden alle activiteiten, buiten de uitstapjes, voor alhoewel zij hier ook steeds meer bij betrokken raken. In de meeste gevallen pakken de vrijwilligers de situatie op, dit ook omdat er hier een aantal vrijwilligers zitten met een

zorgachtergrond. Dit is een zeer grote meerwaarde voor de huiskamer wanneer en incidenteel iets gebeurt.

De contacten met de familie/mantelzorgers verlopen nog steeds goed. Wanneer het nodig is weten ze ons te vinden en wij nemen contact met hen op wanneer we dit nodig achten.

Ook dit is een huiskamer die opgestart is door SWZ maar in samenwerking met de Wierenbos.

Er zijn deelnemers die op korte termijn meer op hun plek zouden zijn in een huiskamer plus. Wij vragen ook ieder overleg aan de vrijwilligers signalen door te geven wanneer het niet meer gaat in de groep. Dit gebeurt echter niet altijd of vrij laat omdat ze de deelnemers gunnen deel te blijven nemen aan de activiteit of omdat de deelnemers of familie daarvan zelf aangeven niet uit het dorp weg te gaan voor een andere activiteit zolang dit geen absolute noodzaak voor hen is. Het zou ook bij deze huiskamer een meerwaarde zijn als we net iets extra aan ondersteuning/inzet zouden kunnen leveren waardoor mensen langer zouden kunnen deelnemen met de juiste begeleiding.

Bij deze groep zouden nog enkele deelnemers kunnen aansluiten. Dit door de grote rustige locatie en doordat de groep regelmatig opsplijt bij activiteiten en niet de behoefte hebben als gezamenlijk te doen. Wel zou het dan sterk aan te raden zijn een 3e vrijwilliger op de activiteit te zetten. Dit ook omdat regelmatig wordt aangegeven (vooral door contactpersonen) dat het wenselijk zou zijn om wat meer te bewegen bijvoorbeeld een rondje door de wijk, maar dit is nu al vaak niet mogelijk omdat mensen best wat ondersteuning nodig hebben. Denk hierbij aan een arm of het begeleiden van iemand in een rolstoel.

Achtmaal

Huiskamer achtmaal bestaat nog steeds uit een grote vriendinnengroep, mannen sluiten hierdoor ook minder makkelijk aan omdat uiteraard ook de activiteiten vooral gericht zijn op de interesses van de dames. Bij deze huiskamer is een grote groep zeer betrokken en enthousiaste vrijwilligers actief, het is een vaste groep die al een aantal jaar mee draait. De meeste zijn vanaf het begin betrokken bij de activiteit en kennen de dames daarom door en door. Ook iedere keer wanneer er nieuwe dames aansluiten bij de huiskamer zijn zij al bij bijna iedereen bekend.

Dit verlaagt de drempel tot deelname voor veel mensen en meestal worden ze ook richting een huiskamer bewogen door de vrijwilligers.

De vrijwilligers bij de huiskamer begeleiden de mensen gedurende de dag en ondersteunen bij de activiteit. Ze zijn echter zelden betrokken bij het voorbereiden of ideeën sparren voor de activiteit. Bij deze huiskamer worden veel activiteiten gedaan met de gehele groep en deze worden voorbereid door de medewerker van Avoord. De groep dames is graag creatief aan de gang en hier wordt dan ook veel aandacht aan besteed. Er heerst een hele gezellige, gemoedelijke sfeer in de huiskamer en de deelnemers zijn allemaal zeer betrokken met elkaar. Je merkt de grote samenhang wanneer je aanschuift bij de huiskamer.

Omdat er bij deze huiskamer nog steeds zeer weinig activiteitengeld beschikbaar is vinden er niet veel uitjes plaats. Wel is deze huiskamer samen met huiskamer Klein Zundert naar het Draaiorgelmuseum geweest. Ze gaan een enkele keer op uitje in de nabije omgeving maar dit is beduidend minder dan bij andere huiskamers.

Na de lunch gaat een grote groep wekelijks een ronde lopen buiten en ook wordt er ,vaker dan bij andere huiskamers, aandacht besteed aan beweging met spelvormen . Er zijn nog best wat mensen bij die nog niet zoveel ondersteuning vragen maar het is toch wel wenselijk gebleken dat er extra ondersteuning was in de vorm van een stagiaire vanuit SWZ. Alhoewel het in het begin niet iedereen dacht dat het veel zou bijdragen is het toch een meerwaarde gebleken en met zo een grote groep als achtmaal is het dan ook wenselijk dat er volgend jaar weer ondersteuning door een stagiaire kan worden geleverd.

SWZ is ook door de inzet van een stagiaire meer betrokken bij de activiteit en meer op de hoogte van wat er zoal gebeurt op een dag. Door de beperkte uren inzet en de relatief grote betrokkenheid vanuit Avoord bij de activiteit is het niet standaard gebleken dat signalen vanuit vrijwilligers ons bereikten en als het al werd doorgegeven was het meestal door de medewerker van Avoord. Wel is de lijn herhaaldelijk aangegeven in overleggen maar het gevoel heerst dat de meeste begeleiders niet zitten te wachten op aansturing vanuit SWZ. Ook bleek dat de vrijwilligers een contract hebben getekend bij Avoord waardoor soms best wat onduidelijkheid heerst over de (eind)verantwoordelijkheden en aansturing voor de professional van SWZ bemoeilijkt. Om de ondersteuning en aansturing te vergemakkelijken is het cruciaal dat er vanuit SWZ acte de presence gegeven wordt en daar uren voor beschikbaar zijn.

Bij deze huiskamer zijn enkele deelnemers doorgestroomd naar de dagverzorging. Dit is overleg de familie gebeurt en we hebben hier ook in samengewerkt met de dementieconsulent. Alhoewel de begeleiding in het begin zeer afhoudend was met het accepteren dat deelnemers niet meer met de activiteit mee konden is dit nu (vooral door een aantal vervelende ervaringen voor alle betrokkenen) veranderd en lijken de vrijwilligers er meer begrip voor te hebben.

Klein Zundert

Een gezellige, sfeervolle en warme huiskamer. Het is een grote groep bestaande uit voornamelijk vrouwen en een enkele man. Ze nemen deel aan de plus huiskamer vanwege extra gewenste ondersteuning op verschillende gebieden zoals, lichamelijke zorg, dementie, angststoornis en mobiliteit. De mensen hebben een sterke binding met Levenslust en kennen elkaar bijna allemaal en anders wel familie van elkaar. Dit zorgt ervoor dat er heel snel goed contact wordt gelegd en iedereen altijd even graag komt. De grote enthousiast groep vrijwilligers staat te allen tijde klaar voor de deelnemers en je kan hen ook altijd bellen om in te vallen of iets op te pakken. Als buitenstaander is het wel iets moeilijker om aansluiting te vinden bij de groep maar vooral omdat de vrijwilligers elkaar bijna allemaal al goed kennen vanuit de KBO. Dit laatste heeft weer wel vaak voor veel verwarring gezorgd, wanneer er iets was werd dit vaak besproken met mensen vanuit de KBO in plaats van dat dit bij SWZ terecht kwam. Dit is na herhaaldelijk aangeven wel sterk verbeterd gedurende het jaar en de samenwerking met de vrijwilligers is daardoor verbeterd. Het blijft echter moeilijk met inmenging en dan vooral tegenstrijdige afspraken vanuit de KBO op veel momenten.

Standaard zijn er 3 vrijwilligers per week ingepland, dit in verband met de grote van de groep maar ook omdat de deelnemers hier net wat meer aandacht en ondersteuning vragen dan bij de reguliere huiskamers en op deze manier kan dit ook geboden worden. Doordat een groot aantal deelnemers

slecht ter been is, is het ook een vereiste om met 3 deelnemers te staan aangezien een gedeelte ook graag even buiten een rondje gaat lopen na het eten.

Bij deze huiskamer wordt veel gekletst en men luistert ook aandachtig naar elkaar. Er is veel respect en ook begrip voor elkaars situatie en je kan zien dat men steun bij elkaar vindt. In de ochtend wordt vaak wat gesproken met een lekker bakje koffie en daarna volgt een activiteit. Vaak is dit een quiz of iets creatiefs. Gezamenlijk wordt de tafel gedekt rond etenstijd en na de lunch gaan een aantal mensen een stukje lopen. Het middagedeelte wordt naar wens van de deelnemers ingekleed. Dit betekent dat een aantal mensen het spel rummy speelt, een groepje kaart, andere zijn aan het sjoelen en soms zijn enkele met een puzzel bezig of met iets creatiefs.

Regelmatig bereiden de vrijwilligers iets voor als activiteit. De uitstapjes worden geregeld vanuit SWZ, denk hierbij aan het vogelrevalidatiecentrum, hightea bij de Bosrand, de heemkundetuin in Ruchpen of bijvoorbeeld Meerseldreef of Ikea. Wel is het soms moeilijk plannen omdat er op vrijdag 2 grote huiskamers plaatsvinden en er maar 1 bus beschikbaar is vanuit SWZ. Dit geldt vooral voor uitjes buiten de gemeente. De vrijwilligers en professionals vanuit SWZ rijden dan met eigen vervoer maar dit is met deze doelgroep niet ideaal. Dit omdat het grootste gedeelte van de groep niet makkelijk meer in of uit een personenauto stapt. Deze huiskamer is wel samen een keer naar het draaiorgelmuseum geweest met huiskamer Achtmaal.

De contacten met de deelnemers en contactpersonen zijn erg goed. Er is regelmatig contact omdat de huiskamer plus in veel gevallen iets meer contactmomenten vraagt door omstandigheden. Deze contacten zijn altijd goed verlopen, vanuit SWZ zijn contactpersonen op de hoogte gehouden en betrokken bij zaken rondom de huiskamer en anderzijds werd er ook contact met SWZ opgenomen om veranderingen in zorg aan te geven of algemene zorgen rondom vader /moeder of man/vrouw te uiten en of ondersteuning te vragen.

Vanuit deze huiskamer zijn ook enkele personen doorgestroomd naar de dagverzorging en dit is (in enkele gevallen met ondersteuning vanuit de dementieconsulent) goed verlopen.

Rijserf

Dit is een kleine, gemoedelijke en gezellige huiskamer bestaande uit zowel mannen als vrouwen. Het is geen grote groep wat resulteert in hele hechte contacten. De deelnemers noemen elkaar ook vriendin of maatje wanneer ze over elkaar praten. Er wordt in de ochtend tijdens het uitgebreide koffie moment veel gesproken over hoe het met iedereen gaat en over alle dingen die met heeft meegemaakt in het verleden of mensen die men uit Rijsbergen kent/kende. Er passeren veel verschillende onderwerpen de revue en er wordt ook altijd met volle aandacht naar elkaar geluisterd. Er heerst iedere week weer een positieve sfeer en wanneer er iets voordoet met 1 van de deelnemers is de groep ook zichtbaar aangedaan en meelevend. Vaak vinden we het jammer dat deze huiskamer niet groeit in aantal maar gelet op de kwaliteit van het onderlinge contact heeft de kleine groep daar absoluut aan bijgedragen.

Alle activiteiten worden door de groep gezamenlijk gedaan. De interesses verschillen wel maar iedereen is bereid aan de activiteiten mee te doen en er is ook een gevarieerd programma waardoor iedereen zijn wensen aan bod komen. De activiteiten worden voorbereid door Avoord maar in mindere mate dan voorheen, in 50% van de tijd komen de vrijwilligers met een programma/activiteit of kijken op de dag zelf waar de mensen zin in hebben. De deelnemers hebben bij deze huiskamer veel inbreng bij de invulling

van de dag. Ook vindt er met regelmaat een uitje plaats waarbij de deelnemers ook gevraagd wordt mee te denken. Hier zijn ook vrijwilligers bij betrokken in veel gevallen en regelen hier dingen met locaties en dergelijke. Ook wordt er op lekkere dagen vervoer geregeld en nodigen de vrijwilligers de groep uit in zijn of haar zomerse tuin, zo kan er optimaal genoten worden van het lekkere weer en leren de deelnemers de begeleiders ook steeds beter kennen.

De deelnemers geven zelf aan zeer veel voldoening uit de dag te halen, het altijd jammer te vinden als t voorbij is en binnen een paar dagen weer uit te kijken naar de volgende keer. In een paar gevallen is de huiskamer hier ook belangrijk als het gaat om mantelzorgondersteuning voor familie of kennissen en deze gevallen is er ook meer contact met de contactpersonen.

De mensen eten altijd in het grand cafe van Avoord en mogen hier uit 2 menu's kiezen, dit waarderen ze zeer. Maar eigenlijk wordt alles door hen gewaardeerd wat er voor hen wordt geregeld en gedaan.

Bij deze huiskamer is er evenredig begeleiding vanuit Avoord en SWZ, dit gaat hier ook goed en zowel de deelnemers als vrijwilligers staan hier voor open en zijn blij met de mate van begeleiding die geboden wordt en vragen ook niet om meer begeleiding. De deelnemers bespreken positieve en negatieve zaken en durven ook extra ondersteuning te vragen waar nodig. De contacten tussen begeleiding en deelnemers verloopt goed.

7.2 Huiskamers Plus

Nadat de pilot in Klein Zundert was afgesloten werden 2 nieuwe vormen van Huiskamer Plus opgestart in de gemeente Zundert. Allen zijn huiskamers waar mensen met lichte beperkingen naar toe kunnen gaan die nog of geen indicatie krijgen voor de zogenaamde DVO.

In deze huiskamers is altijd een professionals aanwezig die de vrijwilligers en cliënten ondersteunt en begeleid.

Dorpshuis Rijsbergen

Huiskamer Plus Dorpshuis is een gezellige club met alleen maar mannen. Het project is gestart met een relatief groot aantal deelnemers. Een huiskamer met alleen mannen is heel uniek voor ons. Ook wij als begeleiders hebben daarin onze weg moeten vinden hoe we hierop het beste konden inspelen betreft activiteiten. De activiteiten welke hier plaatsvinden zijn op grote schaal te vergelijken met die van andere huiskamers. De mannen vinden het heel gezellig om spelletjes te spelen zoals rummikub of sjoelen, of lekker ouderwets ganzenborden. Ook creatieve activiteiten vallen goed binnen deze groep, zoals bloemschikken of schilderen maar dan wel met een mannelijke touch. De groep van Huiskamer Plus Dorpshuis heeft er ook veel behoefte aan om buiten te zijn, dus wanneer het weer het toelaat gaan we er lekker op uit.

Vrijwel wekelijks vindt er contact plaats met de contactpersonen van de deelnemers. Bij deze Plus locatie is het ook belangrijk om het contact te onderhouden. Ook word er wekelijks een klein verslagje verstuurd naar de contactpersonen met daarin een evaluatie van wat er die dag is gebeurd of wat ze hebben ondernomen. Wij merken dat dit heel erg gewaardeerd wordt.

Wekelijkse activiteit in samenwerking met Amarant voor mensen uit de doelgroep.

Zundert – Oude drukkerij

Wekelijkse activiteit in samenwerking met Amarant voor mensen uit de doelgroep maar met als extra dat het er een is voor mensen met een beperkte beurs. Hier wordt tussen de middag een broodmaaltijd genuttigd. Deze activiteit is eind 2015 begonnen

7.3 Cijfers

In 2015 werd er de navolgende inzet gepleegd:

Huiskamer Nonnekeshof: 42 plaatsgevonden
4 vrijwilligers
304 deelnemers over het jaar
9 uitstapje

Huiskamer Rijserf: 46 plaatsgevonden
8 vrijwilligers (Avoord)
296 deelnemers over het jaar
3 uitstapjes

Huiskamer Wernhout: 44 plaatsgevonden
11 vrijwilligers
413 deelnemers over het jaar
9 uitstapjes

Huiskamer Achtmaal: 49 plaatsgevonden
11 vrijwilligers
650 deelnemers over het jaar
2 uitstapjes

Huiskamer+

Klein Zundert: 47 plaatsgevonden
13 vrijwilligers
352 deelnemers over het jaar
9 uitstapjes

Rijsbergen: 8 plaatsgevonden
4 vrijwilligers
67 deelnemers over het jaar
Uitstapjes

Zundert: 5 plaatsgevonden
2 vrijwilligers
20 deelnemers over het jaar
Uitstapjes

Totaal:

Huiskamers per jaar : 241

Deelnemers per jaar : 2102

Vrijwilligers : 52

Vrijwilligers uren : 4406

7.4 Wandelclub o.a. als respijtzorg

Regelmatig komt tijdens een intake de vraag om te gaan wandelen. Deze vraag komt echter vaker vanuit de mantelzorgers dan de "cliënt" en blijkt ook voor laatstgenoemde best wel wat spanning op te roepen. Mensen geven aan het niet fijn te vinden afhankelijk te zijn van een , vaak in eerste instantie, onbekende. Vooral de mensen die slechter ter been zijn of afhankelijk zijn van een rolstoel geven aan dit onprettig te vinden. Ook leeft de onzekerheid of er wel een klik is waardoor het misschien ongemakkelijk zou kunnen worden om met iemand op pad te gaan.

Om in deze gevallen toch tegemoet te komen aan de vraag van de mantelzorgers en de drempel te verlagen voor de cliënten en hebben we ervoor gekozen een wandelclub op te zetten. Mensen zijn niet meer afhankelijk van 1 persoon aangezien zij met een groep op pad gaan. Ook hoeven zij zich niet te schamen om bijvoorbeeld in het openbaar gezien te worden in de rolstoel of met rollator omdat er meer deelnemers meegaan die hier mee te maken hebben. Belangrijkste punten bij het opzetten van de wandelclub waren sociale contacten leggen en onderhouden, weer over de drempel en meer buiten zijn en meer in beweging maar wel afhankelijk van ieders eigen kunnen.

De insteek was om de chauffeur van de bus samen met enkele begeleiders en de deelnemers een leuke middag weg te laten hebben in de omgeving van Zundert. Bij slecht weer werd er daarom uitgeweken naar een binnenlocatie en zo kon het wandelen toch altijd doorgaan. De route/locatie werd bepaald door de begeleiders in overleg met de deelnemers omdat zij de mooie plekjes van gemeente Zundert het beste kennen.

Na het wandelen werd er meestal nog ergens gebruik gemaakt van een lekkere versnapering en werd iedereen weer thuisgebracht.

Voor zowel de begeleiders als de deelnemers was dit een hele mooie activiteit waar veel positieve resultaten werden behaald. Mensen kwamen weer meer buiten, genoten weer van de omgeving en waren weer over de drempel waardoor het steeds makkelijker werd om naar buiten te gaan. Omdat iedereen bij de wandelclub zelf kan aangeven hoever hij/zij wilt wandelen is het ook voor niemand te zwaar en blijft het leuk. Ook kan hierdoor iedereen deelnemen, mensen met rollator, nordicwalking stokken en rolstoel waren wekelijks aanwezig. Hier werd dan ook het aantal vrijwilligers op ingepland. Ook voor cliënten die graag als vrijwilliger aan de slag wilde bij SWZ is dit een hele mooie activiteit gebleken. Mensen kunnen toch de ondersteuning bieden aan anderen en zelf weer ondersteuning krijgen van de meer ervaren vrijwilligers en de chauffeur.

Deze wandelclub heeft plaatsgevonden van april tot in het najaar. In het begin vond het wekelijks plaats maar door de grote vraag werd dit werd al gauw 2 x in de week.

7.4.1 Cijfers

26x plaatsgevonden

161 deelnemers over het jaar

440 vrijwilligersuren

7.5 Computercursus senioren ‘het PC –café’

De digitalisering van de samenleving maakt dat alle burgers, inclusief ouderen, een computer nodig hebben om dagelijkse zaken te regelen. Loketten zijn in rap tempo verdwenen. Geld overmaken, een verzekering afsluiten, belastingaangifte doen; een computer vormt (soms de enige) toegang tot allerlei diensten en producten. Het Pc-Café is een laagdrempelige voorziening waarin ouderen bekend worden gemaakt met het gebruik van de computer. Na de cursus zijn zij meestal in staat om de computer zelfstandig te gebruiken voor nuttige en plezierige doeleinden.

Op rustig tempo doorlopen zij in groepsverband verschillende modules en leren ze stap voor stap hoe ze de computer kunnen gebruiken. In het begin komt de basis aan de orde. Sommige mensen komen echt voor het eerst in aanraking met een computer. Wat is een bureaublad? Hoe functioneert de muis? En hoe zet je hem uit? Daarna wordt de kennis verdiept met Internet, e-mailen, Internetbankieren etc. Tijdens de les is de begeleiding intensief. Eén vrijwilliger begeleidt maximaal 4 deelnemers. Het Pc-Café heeft naast de informatieve, ook een sociale functie. Er wordt veel geleerd, maar het is ook nog eens gezellig.

7.5.1 Cijfers

35x plaatsgevonden

35 deelnemers over het jaar die meerdere cursussen en/of dagdelen hebben gevolgd.

7.6 MBVO

In het gedachtegoed van de Wmo waarbinnen gesproken wordt over ouderen die vitaal moeten blijven door bewegen heeft SWZ gemeend ook in 2015 het MBVO te blijven ondersteunen en mogelijk maken. SWZ heeft overigens daardoor een directe link met de doelgroep ouderen.

Ieder mens beweegt om deel te kunnen nemen aan het leven. De alledaagse handelingen geven al aan, dat bewegen nodig is in het leven. Bewegingsactiviteiten hebben als doel het bewegen van de ouder wordende mens te onderhouden, zodat zij zo optimaal mogelijk blijven functioneren en zo lang mogelijk in staat zijn zichzelf te redden. Meer Bewegen voor Ouderen' (MBvO) is een bewegingsactiviteit, die is gericht op de specifieke situatie van de ouder wordende mens. Het beoogt de bevordering van de motorische activiteiten van ouderen met als doel hun betrokkenheid bij de wereld om hen heen te optimaliseren, zodat zij lichamelijk, geestelijk en sociaal zo lang mogelijk optimaal zullen blijven functioneren.

De beweegactiviteiten binnen SWZ sluiten aan bij de wensen, behoeften en mogelijkheden van de deelnemers. Bij het aanbieden van de groepslessen wordt gebruik gemaakt van muziek, zang en diverse kleurrijke en veilige materialen. De lessen vinden plaats in een sfeervolle omgeving, waar de cliënt zichzelf kan zijn en in contact kan komen met anderen. Kenmerkend ervan is, dat de ouderen uitgenodigd worden tot plezierig en veelzijdig bewegen, tot het opdoen van verschillende bewegingservaringen en tot het behouden en leggen van contacten.

Er werd in ieder kerkdorp een gymactiviteit aangeboden en 2 zwemactiviteiten in zwembad de Wildert.

Met de speciaal gecertificeerde docent worden afspraken gemaakt over de begeleiding en inhoud van de activiteit. De 9 groepen hebben ieder een vrijwilliger die de contactpersoon is voor SWZ. De activiteiten draaien nagenoeg kostendekkend.

7.6.1 Cijfers

In 2015 werd er de navolgende inzet gepleegd:

- 9 gymgroepen
- 324 activiteiten
- 221 deelnemers die wekelijks deelnemen
- 875 uur vrijwilligerswerk

8. Overig vrijwilligerswerk

8.1 Chauffeurs

Naast de chauffeurs en begeleiders die SWZ heeft op de BPB zijn er ook een aantal vrijwilligers die kunnen worden ingeschakeld als mensen niet meer alleen naar een ziekenhuis of dokter kunnen of willen gaan, en niet terug kunnen vallen op familie. Gelet op het succes van de BPB is er in 2014 op een veel grotere basis gebruik gemaakt van deze dienst

8.1.1 Cijfers

127 ritten werden uitgevoerd om inwoners te laten deelnemen aan de samenleving

8.2 Alzheimercafé / vrijwilligerscafé

Naast het feit dat SWZ deelneemt in de stuurgroep is SWZ ook op de uitvoeringsavonden aanwezig met vrijwilligers en professionals. De doelstelling daarvan is dat onder de mantelzorgers en vrijwilligers bekend wordt wat SWZ eventueel voor hen kan betekenen. En het aanbieden van gerichte thema's.

10. Samen voor Zundert

SWZ plaatst alle projecten die zij met anderen samen doet onder de naam "Samen voor Zundert"

Het *samen* is precies waar het omgaat., en wat het krachtig maakt. Instellingen, professionals, lokale ondernemers, organisaties en vrijwilligers die samen een sociaal of maatschappelijk evenement uitvoeren voor inwoners van Zundert.

Het straalt samenhang uit en de kans van slagen en succes vooral voor de inwoner is groot.

10.1 Kerstdiner

Één van de eerste evenementen was het Kerstdiner in Rijsbergen. Het was een landelijk initiatief van de MOgroep¹ en de Jumbo supermarkten. Door Jumbo werden alle ingrediënten voor het diner gratis beschikbaar gesteld. SWZ en haar partners deden alweer voor 2e keer mee.

De professionals van zorg en welzijn zijn dan net als de vrijwilligers aan het koken, serveren of als gastvrouw aan werk samen met nog eens dik 60 vrijwilligers van de deelnemende organisaties maar ook van buiten Zundert.

We kregen support van een lokaal autoverhuurbedrijf en een bedrijf uit Breda voor extra busjes voor het vervoer. Een lokale drukker maakte de flyers kosteloos en een aantal bedrijven van buiten Zundert doneerde geldbedragen.

Ruim 275 inwoners van Zundert kregen een heerlijk Kerstdiner voorzien van een hapje en een drankje, maar vooral het gezellig samen zijn en de Kerstvieringen was een succes. De deelnemers waren oud, jong, man, vrouw, allochtoon en autochtoon.

¹ Branchevereniging Welzijn, Jeugdzorg en Kinderopvangorganisaties

10.2 Kledingbank

De basis van dit project ligt bij de steeds sober wordende samenleving in Nederland. Natuurlijk kunnen vele mensen ondanks de bezuinigingen, de transitie AWBZ en alle andere invloeden die betrekking hebben op hun besteedbaar inkomen, nog steeds “goed” leven. Maar er is ook een grote groep die dat **niet** kan of **niet *meer*** kan.

10.2.1 Zundert

Net zo als de landelijke trend wonen ook in Zundert mensen die tot de doelgroep behoren. Enigszins afwijkend van de trend heeft Zundert een hele grote groep arbeidsmigranten en zeker een hele grote seniorenbevolking.

Inwoners van Zundert die zelf om hulp vragen worden bijgestaan door de gemeentelijke sociale dienst, maatschappelijk werk, sociale raadslieden, SWZ of andere charitatieve instelling. Indien mensen uit de doelgroep in aanmerking komen voor verstrekking van de primaire levensbehoeften zoals eten en/of kleding worden deze mensen doorverwezen naar de voedselbank in Etten-Leur en de kledingmarkt in Oudenbosch.

10.2.2 Het dilemma

Zoals al eerder beschreven ontbreekt het de genoemde doelgroep aan financiële middelen om zelf te voorzien in hun noodzakelijk levensbehoefte, dat is immers de reden waarom ze aankloppen bij instanties.

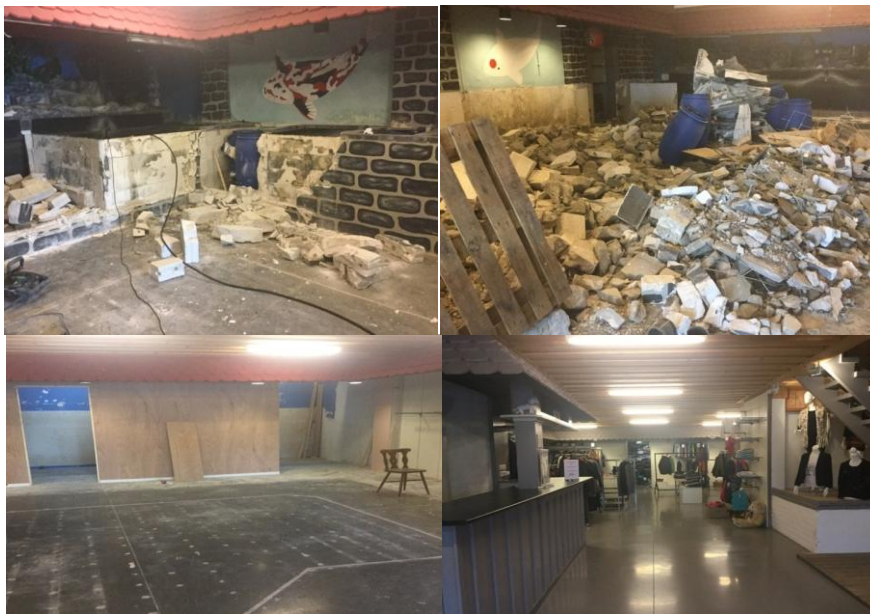
Het feit dat Zundert zelf niet beschikt over een voedsel of kledingbank en dus is aangewezen op respectievelijk Etten-Leur en Oudenbosch. Mensen uit de doelgroep dienen zich daar zelf te melden om de voedselpakketten (wekelijks) en de kleding (maandelijks) in ontvangst te nemen. Beide steden liggen op 14 en 19 kilometer, enkele reis, van het centrum van Zundert. En daar zit hem nu het frictiepunt, je heb geen geld om eten of kleding te kopen, maar je moet wel wekelijks of maandelijks geld zien te vinden om de brandstof of OV vervoerskaarten te betalen om aan diezelfde noodzakelijke dingen te komen. Dat is voor velen een onmogelijke opgave.

10.2.3 Beginfase en opening

Nadat er landelijke en lokale sponsors gevonden waren, de tegenslag van het niet meer beschikbare pand was overwonnen en een nieuw pand ter beschikking was gekomen werd er in de zomermaanden van 2015 keihard gewerkt door vele vrijwilligers. Zij moesten een pand dat in eerste instantie had gediend als viskwekerij annex tropische viswinkel ombouwen tot een kleding en voedsel uitgiftepunt. Dat dit een gigantische klus is geweest is te zien aan de foto's.

In 5 maanden moest er veel werk worden verzet, waarbij het volgende moest gedaan worden;

- Hak, breek en sloopwerk;
- Aanleggen, verleggen en uitbreiding elektravoorzieningen;
- Heel veel timmerwerkzaamheden;
- Schilderwerk;
- Schoonmaakwerkzaamheden;
- En als finishing touch het inrichten als winkel;
- Uitzoeken van kleding, schoenen, tassen en vele andere zaken.

10.2.4 Opening

Op 25 november 2015 onder aanwezigheid van alle vrijwilligers, vele netwerkpartners, lokale pers en andere belanghebbende door wethouder P. Utens en directeur L. Konings van de Stichting Welzijn Zundert de kledingbank officieel geopend.

In de maand december ging de kledingbank een week voor de Kerst open om mensen in de gelegenheid te stellen mooie kleding uit te zoeken voor de feestdagen. De echte opening voor het publiek was vanaf januari 2016.

1.1. Vluchtelingenwerk

Sinds december 2013 begeleid SWZ vluchtelingen/nieuwkomers die in de gemeente Zundert worden gehuisvest.

Het begeleidingsproces start op het moment dat de vluchtelingen de woning die is aangeboden accepteert.. In opdracht van de gemeente ondersteunt SWZ deze mensen bij alle praktische stappen die zij hierbij moeten nemen. Dit varieert van ondersteuning bij het afsluiten van het huurcontract, het aanvragen van een lening, het helpen bij het inrichten van het huis, tot het aanmelden van kinderen bij een school.

Primaire doel van de begeleiding en ondersteuning is zorg dragen dat de vluchteling/nieuwkomer mogelijkheden heeft en krijgt om te participeren in de Zundertse samenleving en zo snel mogelijk zelfstandig daaraan kan deelnemen.

Om (opnieuw) zelfredzaam te worden moeten vluchtelingen/nieuwkomers eerst leren en begrijpen hoe zaken in Nederland geregeld zijn en moeten worden. Wat hun rechten en plichten zijn. Wat er moet gebeuren om als volwaardige burger deel te nemen in de Nederlandse/Zundertse samenleving. Daarbij is het maken van een goede start belangrijk om zo zonder belemmeringen een nieuw bestaan op te kunnen bouwen.

Het geven van intensieve maatschappelijke begeleiding is een kerntaak. De maatschappelijke begeleiding wordt geboden in de vorm van coaching en advies gericht op zelfredzaamheid en richt zich in eerste instantie op het voorkomen en oplossen van problemen.

SWZ draag samen met de vluchteling/nieuwkomer zorg voor:

- ✓ Het beheren van de lening voor aanschaf inventaris; Aanvraag DigiD; energie, verzekeringen, toeslagen, DUO leningen
- ✓ Aanmelding huisarts en apotheek;
- ✓ Aanmelden inburgeringscursus;
- ✓ Aanmelden eventuele kinderen op scholen;
- ✓ Regelen van kinderopvang;
- ✓ Zorg dragen dat de eerste noodzakelijke huisraad wordt aangeschaft;
- ✓ Ondersteuning administratief;
- ✓ Mobiliteit regelen;
- ✓ Wegwijs maken in de lokale voorzieningen en winkels;
- ✓ Sociale contacten stimuleren;
- ✓ Het helpen bij het beantwoorden van de eerste post.

Het proces is afhankelijk van de gezinssituatie en de complexiteit tussen de drie en zes maanden. Na die tijd moet de vluchteling in staat zijn zelfstandig zaken te kunnen oppakken.

Binnen het begeleidingsproces werkt SWZ samen met:

- ✓ Gemeente Zundert diverse afdelingen;
- ✓ Thuisvester;
- ✓ Huisartsen en apotheken;
- ✓ Basisscholen Zundert;
- ✓ Kinderopvang organisaties;
- ✓ Voortgezet onderwijs;
- ✓ Vluchtelingenwerk

11.1 Cijfers

In 2015 werd de volgende ondersteuning geleverd:

- ✓ 9 gezinnen werd ondersteuning geleverd;
- ✓ 2 alleenstaande werd ondersteuning geleverd;
- ✓ 18 volwassenen;
- ✓ 12 kinderen.

12. Stage

SWZ is sinds januari 2013 een gecertificeerd leerbedrijf via de Ecabo en Calbris. Hierdoor is het mogelijk dat HBO en MBO studenten van administratieve en sociale opleidingen praktijkstages kunnen doen bij SWZ.

Structurele stages

Omdat SWZ nu een gecertificeerd leerbedrijf is kunnen studenten van HBO en MBO opleidingen bij SWZ hun stages uitvoeren. Zoals al eerder benoemd heeft SWZ een vernieuwd stagebeleid ingevoerd per 2013 waardoor het voor studenten mogelijk is om op een iets andere manier stages te volbrengen dan normaliter van toepassing is.

In het kort komt het erop neer dat HBO studenten als “volwaardige” teamleden kunnen meewerken in de uitvoering. Het geeft de studenten de mogelijkheid om te werken aan hun professionele ontwikkeling, de valkuilen te ontdekken en zich te vormen voor hun toekomstige vakgebied.

Met AVANS Hogeschool zijn daar concrete afspraken over gemaakt.

De Stichting is ook vertegenwoordigd in de Werkveld Advies Raad van Avans Hogeschool te Breda.

Snuffelstages

In sommige gevallen vragen scholen om de mogelijkheden voor snuffelstages. Dit zijn korte momenten, soms slechts een ochtend of middag waarop één of meerdere studenten kennis komen maken met het werkveld, de activiteit of de organisatie.

12.1 Cijfers

In 2015 werd er de navolgende inzet gepleegd:

- ✓ 2 MBO studenten Sociale studies Vitalis College, volgt haar derdejaars stage;
- ✓ 1 Niveau 4 student, Vitalis College volgt haar praktijkstage;
- ✓ 3 HBO 3^e jaar studenten Sociale studies Avans Hogeschool, voert hun 2 jaar durende stage bij ons uit.
- ✓ MBO administratieve stagiaire heeft haar eind stage bij ons uitgevoerd.

13. Boodschappen Plus Bus (BPB)

Er wordt door de gemeente Zundert geen subsidie vertrekt voor deze dienst. Wel is in de prestatieafspraken opgenomen dat SWZ 4 uur per week van de beschikbare uren mag gebruiken voor de BPB. Deze uren zijn vooral directie/management uren die ervoor moeten zorgen dat de bus beschikbaar blijft op de langere termijn voor de inwoners van Zundert.

De wijze waarop de BPB organiseert en produceert betreft een mix van welzijns- en bedrijfsmatige elementen. De aansturing, de collegialiteit en de dienstverlening aan klanten, terwijl de financiering en het overschrijden van intern vastgestelde kaders, indien nodig, een zakelijke benadering kennen. De BPB levert strijd voor erkenning en honorering van het product. Het belang en het effect van de dienstverlening voor de doelgroep en maatschappij, vertaalt zich tot dusver in zeer beperkte overheidssteun. Productfinanciering is in de Welzijnsector een veelbesproken onderwerp, maar wordt vooralsnog niet toegepast. Het ontwikkelen en financieren van het relatief nieuwe BPB concept vraagt om een enorme inspanning en een groot incasseringsvermogen. Het financieren wordt bemoeilijkt doordat de doelgroep doorgaans niet financieel draagkrachtig is om de werkelijke kostprijs te betalen en "begeleiding" als product binnen de regels en wetten van de overheid beperkt geïmplementeerd is en gehonoreerd wordt.

Het hoofddoel van de BPB betreft het bestrijden van eenzaamheid van ouderen en mindervaliden. Hoe belangrijk het ook is om je te kunnen voorzien van de dagelijkse boodschappen, alle diensten staan in het teken van de doelstelling en worden opgevat als middel om te komen tot vermindering van eenzaamheid. Door de jaren heen is het bieden van begeleiding met vervoer bij het doen van de dagelijkse boodschappen uitgegroeid tot begeleiding bieden bij alle activiteiten die hulpbehoevende ouderen wensen te ondernemen.

De BPB maakt voor de uitvoering van de dienstverlening veelvuldig gebruik van vervoermiddelen, maar is geen vervoerbedrijf. De diensten worden uitgevoerd door vrijwilligers en betaalde medewerkers met een minimum inkomen (met gebruik van regelingen voor gesubsidieerde arbeid), met de missie om op een vriendelijke, respect- en aandachtvolle wijze diensten te leveren.

Alhoewel SWZ van mening is dat de BPB in de uitvoering een integraal onderdeel van haar dienstverlening is, stelt men ook dat de exploitatie onafhankelijk moet zijn.

De exploitatie mag niet ten koste gaan van andere uitvoerende taken of financieringen. SWZ heeft dan ook gekozen voor een duidelijke financiële scheiding en verantwoording tussen het reguliere werk en de BPB.

In haar visie en beleid gaat SWZ er vanuit dat de BPB een kostendekkende exploitatie is. Voor de financiering zijn op diverse manieren sponsors gezocht. Het aantrekken van sponsors blijft een aandachtspunt tijdens de gehele exploitatie.

Omdat SWZ duidelijk onderscheid maakt tussen reguliere taken en geldstromen en de exploitatie van de BPB, zorg SWZ ook voor afbakening van deze geldstromen. De geldstromen van de BPB zijn onontvreemdbaar van de BPB. Jaarlijkse overschotten van de exploitatie worden doorgeschoven naar het volgende boekjaar. Tevens worden er reserveringen gemaakt voor de aanschaf van de bus.

De bus is op 1 februari 2013 operationeel in gebruik genomen en was dus eind 2015 3 jaar operationeel.

SWZ maakt een separaat jaarverslag van de BPB welke zal wordt aangeboden aan de sponsors.

13.1 Cijfers

In 2015 werd er de navolgende inzet gepleegd:

De BPB heeft gereden tussen 1 januari tot en met 31 december.

2888 Deelnemers vervoerd

2655 vrijwilligersuren

Doel

2234 Recreatieve doeleinden

150 Uitstapje lokaal/regionaal

179 Boodschappen

174 Medisch

146 Overige

De BPB heeft 9 vaste chauffeurs en begeleiders.

Sponsors

Ook in 2015 heeft SWZ diverse sponsors weten te contracteren die op dit moment gezamenlijk ervoor zorgen (financiële bijdrages geborgd door contracten) dat de exploitatie tot halverwege het 5^e jaar is afgedekt.

Daarnaast heeft SWZ een aantal toeleveranciers weten te bewegen om flinke korting te geven op hun diensten en/of leveringen in relatie tot de BPB.

14. Overlegvormen en overige samenwerking

14.1 Overleg

SWZ heeft het afgelopen jaar deelgenomen aan diverse overlegvormen binnen en buiten de gemeente Zundert. De overleggen zijn globaal op te delen in strategisch/tactisch en tactisch/operationeel.

De overleggen die direct betrekking hadden op de transitie AWBZ en de daaruit volgende overleggen inzake samenwerking in de uitvoering hebben heel wat manuren gekost.

Strategisch

Deze overleggen op directie/managementniveau betroffen vooral zaken die betrekking hadden op verantwoording, structurele samenwerking, visie en toekomst. Het laatste vooral gericht op de transitie AWBZ.

Partners is deze overleggen waren: Gemeente, Surplus, Thebe, Avoord, GGD, GGz, „Amarant,

Tactisch/operationeel

Deze overleggen zijn vooral gericht op de uitvoering en vinden plaats op de werkvloer en hebben als doel efficiëntie en kwaliteit van de zorg/ dienstverlening (dus ook casuïstiek) aan de cliënt/inwoner. De partners zijn breed, hieronder slechts de meest voorkomende:

Gemeente, Avoord, Amarant, GGD, GGz,, Surplus, Huisartsen, Loket Elz, Fysiotherapeuten, politie, CJG, Thebe

Naast de al eerder genoemde overleggen neemt of nam SWZ deel aan: stuurgroep Alzheimer café, Werkveld Adies Raad Avans Hogeschool, regionaal VIP overleg, stuurgroep vrijwilligerskrant Zundert,

14.2 Samenwerkingen

Swz neemt deel aan:

- ✓ Alzheimercafe operationeel;
- ✓ Alzheimercafe stuurgroep;
- ✓ Vrijwilligersmarkt;
- ✓ Charitas overleg;
- ✓ Leefbaarheid campings;
- ✓ Focus stuurgroep;
- ✓ Focusgroepen operationeel
- ✓ En vele andere overleggen binnen de gemeente Zundert.

15.Sponsors

Vele sponsors hebben het afgelopen jaar de projecten van SWZ ondersteund. Soms ging het om kleine ondersteuning direct gerelateerd aan deelnemers/deelnemer of een activiteit in andere gevallen ging het om aanschaf van materialen of donaties voor de Boodschappen Plus Bus en huiskamer Plus.

Donaties/sponsoring:

- ✓ Structureel voor de Boodschappen Plus Bus door diverse sponsors;
- ✓ Kledingbank Zundert;
- ✓ Huiskamer Plus Zundert / Rijsbergen;
- ✓ Dag van de Mantelzorg;
- ✓ Materialen voor diverse activiteiten
- ✓ Het Kerstdiner.

Zonder deze bijdrage van sponsors hadden vele van de activiteiten niet plaatsgevonden of anders ingevuld geworden.

